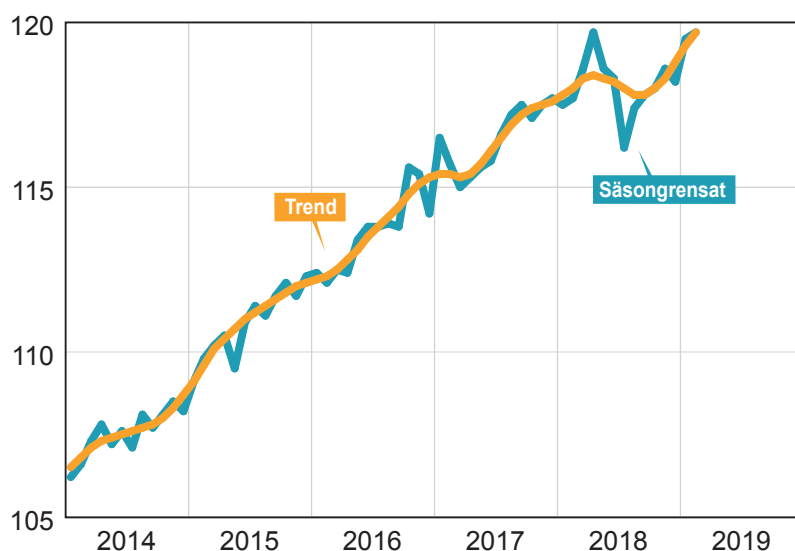

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Konsumtionen åter på uppgång

Hushållskonsumtion
Index 2010=100

*I fokus:
Sveriges BNP
per capita
ökar måttligt
sid 12*

■ Fortsatt minskad orderingång
Sid 6

■ Europas stora ekonomier uppfyller inte skuldkravet
Sid 21

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	I fokus.....	12
Näringsliv.....	4	Arbetsmarknad.....	15
Bygghandelsmarknad.....	7	Finansmarknad.....	17
Handel och konsumtion.....	7	Internationell utblick.....	19
Utrikeshandel.....	10	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22
Priser.....	11		

Indikatorer

	Senaste uppgift	Utveckling senaste mån	3 mån	år
Produktion				
Näringslivets produktion	feb	○	+	+
Industrins produktion	feb	-	+	+
Industrins ordergång	feb	-	-	-
Tjänsteproduktion	feb	-	+	+
Användning				
Handelsnetto ¹⁾	mar	+	+	-
Hushållens konsumtion	feb	+	+	+
Detaljhandelns försäljning	mar	+	+	+
Nyregistrering av personbilar	mar	○	+	-
Övriga indikatorer				
Konsumentpriser	mar	+		+
Producentpriser	mar	+		+
Sysselsättning	mar	+		+
Arbetslöshet ²⁾	mar	○		+

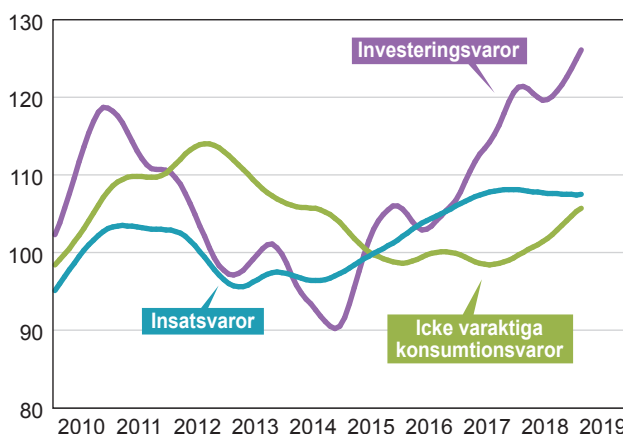
1) Varuexport minus varuimport under perioden

2) Andel av arbetskraften

perna befinner sig för närvarande i lite olika delar av konjunkturcykeln. Insatsvaruindustrin, som brukar inleda konjunkturuppgångar, hade en positiv trend från mitten av 2013 till mitten av 2017 men sedan dess har produktionen legat på ungefär oförändrad nivå. Som insatsvaror räknas exempelvis träindustrin och järn- och stålindustrin. För investeringsvaruindustrin inleddes uppgången i början av 2015 och trots vissa hack under vägen har den positiva trenden bestått sedan dess. En starkt bidragande orsak till uppgången var ett kraftigt lyft för fordonsindustrin under flera år. Trenden har dock planat ut något för fordonsproduktionen under det senaste året. Istället har andra branscher växlat upp, exempelvis maskinindustrin. Den tredje stora huvudgruppen, industrin för icke-varaktiga konsumtionsvaror, hade en negativ trend till mitten av 2017 men har sedan ökat starkt.

Industriproduktion

Produktionsvärdeindex, index 2015=100, trend

Industrins totala ordergång har däremot minskat två månader i rad. Framförallt är det exportmarknaden som mattats av men även inflödet av inhemska order har gått ner. För investeringsvaruindustrin, som haft en stark ordergång under flera år, har trenden vänt nedåt. Insatsvaruindustrin har en svagt negativ trend för närvarande medan trenden för icke-varaktiga konsumtionsvaror är närmast horisontell.

Svalare arbetsmarknad

Den svenska arbetsmarknaden har varit stark under de senaste åren och arbetslösheten har haft en nedåtgående trend sedan början av 2013 då andelen arbetslösa minskat från ungefär 8 procent till drygt 6 procent av arbetskraften. Vid den senaste publiceringen av AKU, avseende mars, steg dock arbetslösheten en del vilket innebar att trenden (säsongrensad och utjämnad) nu i stort sett går

KONJUNKTURLÄGET

Konsumtionen åter på uppgång

Hittills under 2019 har den ekonomiska statistiken gett en blandad bild av konjunkturläget. Indikatorer på produktionssidan har börjat vika nedåt, som näringslivets produktion och industrins ordergång, vilket indikerar att ekonomin är på väg in i en avmattningsfas. Å andra sidan visar indikatorerna på användningssidan en mer positiv trend. Hushållskonsumtionen har vänt uppåt igen efter en nedgång kring sommaren i fjol och detaljhandeln har inlett året starkt.

Indikatoren över utrikeshandeln med varor visar att exporten har fortsatt att öka under första kvartalet medan importen har stannat av. Handelsnettot har varit positivt under samtliga tre månader i år, vilket är ett tydligt trendbrott mot både 2017 och 2018 då handelsnettot var negativt.

Fortsatt produktionsuppgång för investeringsvaror och konsumtionsvaror

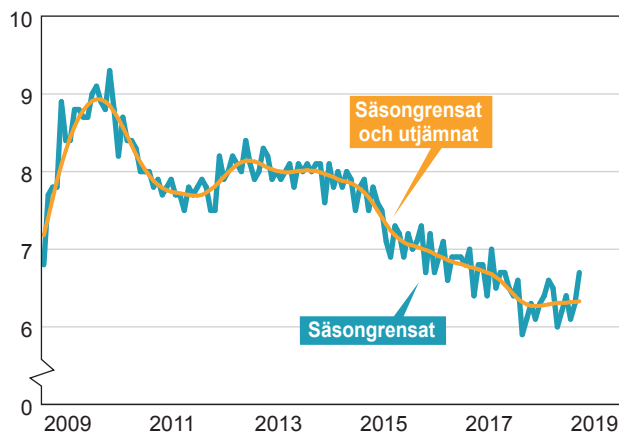
Produktionen i näringslivet minskade i januari och var sedan oförändrad i februari. Trendkurvan visar att den totala produktionen planat ut och att det främst är en svagare tillväxt för tjänsteproduktionen som ligger bakom detta. Industriproduktionen har också mattats av efter en stark uppgång andra halvåret i fjol. För byggbranschen har dock uppgången som inleddes i slutet av fjolåret fortsatt.

För industrin ser man att trenden skiljer sig åt ganska mycket för olika delbranscher. De tre stora branschgrup-

sidledes. Frågan är om arbetslösheten har bottnat för den här gången eller om den fortsätter ned ytterligare en tid. Det behövs flera månaders observationer för att svara på. Enligt Konjunkturinstitutets senaste konjunkturprognos kommer arbetslösheten att bottna i år på 6,3 procent och sedan öka svagt nästa år.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15–74 år

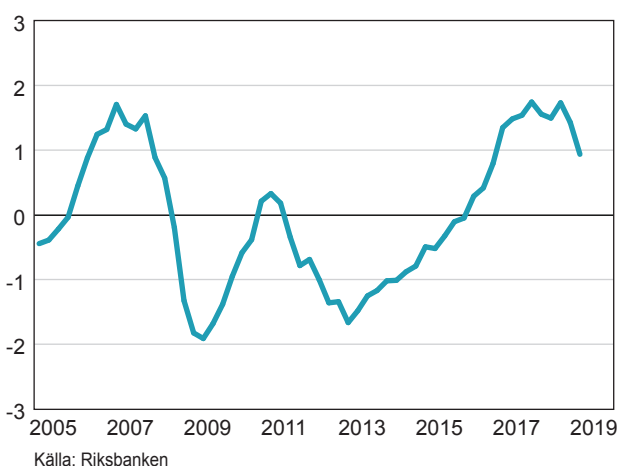

Resursutnyttjandet på väg ner

Riksbankens indikator över resursutnyttjandet i ekonomin, RU-indikatorn, har gått ner både fjärde kvartalet i fjol och första kvartalet i år. Fortfarande ligger den klart över normalläge vilket indikerar att det fortsatt är högkonjunktur men att ekonomin är på väg mot en avmattning. RU-indikatorn baseras på både enkätdata och arbetsmarknadsdata och syftet är att mäta i vilken utsträckning arbetskraft och kapital används i förhållande till vad som är långsiktigt hållbart. Senast indikatorn var lägre än nu var fjärde kvartalet 2016 då resursutnyttjandet var på kraftig uppgång.

RU-indikatorn

Resursutnyttjande i ekonomin. Standardavvikelse

Barometerindikatorer dämpas

Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer har också dämpats under det senaste halvåret även om aprilmätningen innebar en svag uppgång. Fortfarande är bedömningen något starkare än normalt inom de flesta av branscherna. Tjänstesektorn befinner sig dock under sitt historiska ge-

nomsnitt och försvagades ytterligare något i april. Detaljhandeln tog ett rejält kliv uppåt och ligger nu återigen över snittet. För tillverkningsindustrin sjönk konfidensindikatorn kraftigt i mars men en liten del av nedgången återhämtades i april. Byggbranschen gjorde tvärtom, en uppgång i mars vändes till en svag nedgång i april men indikatorn ligger fortsatt något över det normala. Byggbolagen är fortfarande förhållandevis nöjda med innevarande orderstock men prognoserna börjar bli allt mer pessimistiska.

Hushållen har haft en relativt dyster syn på både sin egen ekonomi och på Sveriges ekonomi i stort under det senaste halvåret. I april stärktes dock mikroindex, hushållens syn på den egna ekonomin, rejält. Makroindex, hushållens syn på den svenska ekonomin, sjönk dock ytterligare något och ligger klart under det historiska genomsnittet.

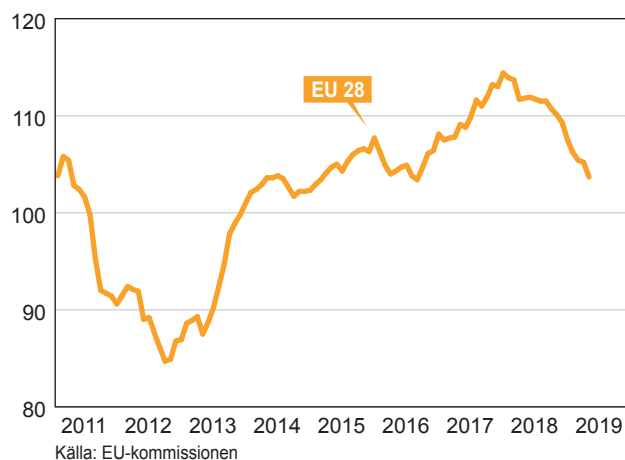
Även inköpschefsindex (PMI) har en nedåtgående trend. I april sjönk PMI för industrin till den lägsta noteringen sedan juli 2013. Fortsatt ligger indexet precis ovanför 50-strecket som utgör gränsen för tillväxt. Orderingången har mattats av och det har gjort avtryck i sysselsättningen, vars delindex föll under 50 i april.

Svagare konjunkturindikatorer även i övriga Europa

Internationella indikatorer pekar också mot en avmattning av konjunkturen. I EU-kommissionens konjunkturbarometer sjönk indikatorerna för både EU och euroområdet i april. För EU 28 låg sentimentindikatorn på den lägsta nivån sedan augusti 2016. Alla stora ekonomier noterades för nedgångar och Storbritannien sjönk under det historiska genomsnittet. I synnerhet är det läget inom industrin som blivit svagare. För EU som helhet sjönk industriindikatorn för femte månaden i följd. Tjänstesektorn håller emot bättre och steg svagt för andra månaden i rad. Jämfört med fjolåret är dock bedömningarna svagare även för tjänstebansherna.

EU-kommissionens konjunkturbarometer

Index medelvärde=100, säsongrensat

Fortsatt starkare tillväxt i USA än i Europa

EU:s statistikmyndighet Eurostat publicerar numera snabbbestimat över unionens BNP-tillväxt 30 dagar efter varje kvartals utgång. De preliminära BNP-siffrorna för första

kvartalet visade en tillväxt på 0,5 procent i EU 28 och 0,4 procent i euroområdet, säsongsgrensat och jämfört med kvartalet innan. Det var starkare än både tredje och fjärde kvartalet 2018. Årstakten var dock densamma som fjärde kvartalet, 1,5 procent för EU 28 och 1,2 procent för euroområdet. Senare i maj kommer uppdaterade beräkningar och även BNP-siffror för respektive land.

Även USA publicerade preliminära tillväxtsiffror i slutet av april. Enligt dessa steg BNP med 3,2 procent första kvartalet, säsongsgrensat och uppräknat till årstakt. Det motsvarar med andra ord en tillväxt på ungefär 0,8 procent i kvartalstakt. Flera delar bidrog positivt till den amerikanska tillväxten, som hushållskonsumtionen och exporten som steg. Dessutom bidrog en minskning av importen till att dra upp BNP.

IMF bedömde i sin senaste prognos från början av april att tillväxten i världsekonomin avtar från 3,6 procent 2018 till 3,3 procent i år. IMF skriver att det skedde en markant inbromsning andra halvåret i fjol, som hade olika orsaker i olika länder, men som dämpade tillväxten i exempelvis euroområdet och Kina. För 2019 består osäkerheter kring världshandeln och penningpolitikens utformning. IMF räknar med att första halvåret kommer att vara fortsatt skakigt men att tillväxten tar fart andra halvåret i år. Riskerna med prognosen finns främst på nedsidan enligt IMF.

Inga ränteförändringar under månaden

Riksbanken lämnade räntan orörd vid sitt senaste penningpolitiska möte. Samtidigt justerades räntebanan något. Riksbanken bedömer att räntan kommer att ligga kvar på -0,25 procent till slutet av året eller början av nästa år. I februari räknade man med att höja räntan under andra halvåret i år. Anledningen till den framflyttade tidsplanen är främst att inflationsutfallet blivit svagare än väntat.

Den Europeiska centralbanken, ECB, hade tidigare under månaden lämnat samma besked som Riksbanken. Styrrentorna hålls oförändrade och väntas ligga kvar på samma nivå åtminstone till slutet av året. Även ECB vill att inflationen stabiliserar sig närmare 2 procent innan man börjar höja räntan. I USA har räntan höjts ett antal gånger de senaste åren men i år har den än så länge lämnats oförändrad. Så blev även fallet vid det senaste beslutet som presenterades den 1 maj.

NÄRINGSLEV

Konjunkturen inom det svenska näringslivet är fortsatt starkare än normalt men flera indikatorer visar på en avmattning. Efter en positiv trend under fjolåret har produktionen i näringslivet dippat något i början av 2019. I januari minskade produktionen och i februari var den oförändrad. Både industrin och tjänstesektorn har mattats av medan byggproduktionen, som vände upp i november i fjol, fortsatt uppåt även under inledningen av året.

Även industrins orderingång har tappat fart med nedgångar i både januari och februari. Främst är det export-

marknaden som svalnat men även order från hemmamarknaden har sjunkit.

I Konjunkturinstitutets månadsvisa konjunkturbarometer dämpades stämningsläget i näringslivet under hösten i fjol. Hittills i år har det inte varit några stora rörelser men i april steg konfidensindikatorn för näringslivet och ligger kvar något över det normala. Framförallt förbättrades bedömningen inom detaljhandeln men även tillverkningsindustrin steg. Tjänstesektorn ligger fortsatt något under sitt historiska genomsnitt.

Produktion i näringslivet

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s produktionsvärdeindex

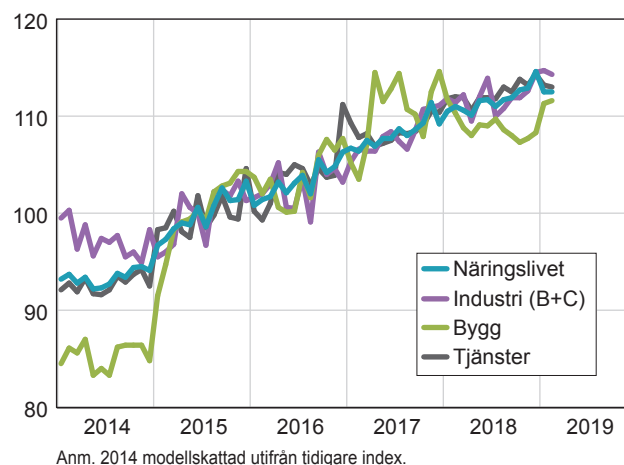
Kristina Frändén

Näringslivets produktion oförändrad i februari

Produktionen inom näringslivet var oförändrad mellan januari och februari 2019 i säsongsgrensade tal. Byggsektorn uppvisade en positiv utveckling med en ökning på 0,3 procent jämfört med januari, medan industri- och tjänstesektorn minskade med 0,3 respektive 0,2 procent efter säsongsgrensning. Jämfört med februari 2018 ökade produktionen för totala näringslivet med 1,2 procent i kalenderkorrigerade tal. Samtliga delsektorer ökade jämfört med motsvarande månad föregående år, där industrisektorn stod för den största uppgången med 2,7 procent. Byggsektorn ökade med 1,3 procent och tjänstesektorn med 0,8 procent.

Produktion i näringslivet (PVI)

Säsongsgrensade månadsvärden. Index 2015=100

Den senaste tremånadersperioden (december 2018–februari 2019) ökade produktionen inom näringslivet med 0,6 procent jämfört med föregående tremånadersperiod (september–november 2018). Byggsektorn stod för den största produktionsökningen med en uppgång på 2,1 procent, medan tjänstesektorn hade den lägsta utvecklingen med en uppgång på 0,3 procent i säsongsgrensade tal.

Produktion i näringslivet

Förändring i procent

	feb 19/ jan 19 ¹⁾	dec 18–feb 19/ sep–nov 18 ¹⁾	feb 19/ feb 18 ²⁾	jan–feb 19/ jan–feb 18 ²⁾
Industri	-0,3	2,1	2,7	2,9
Bygg	0,3	2,5	1,3	0,7
Tjänster	-0,2	0,3	0,8	1,1
Näringslivet totalt	0,0	0,6	1,2	1,5

1) Säsongsrensade och kalenderkorrigerade

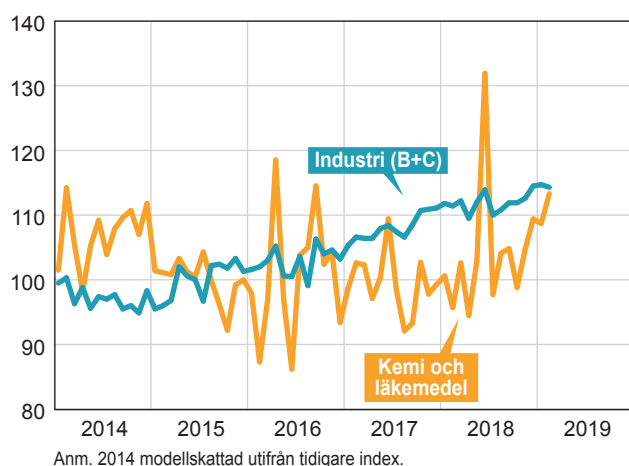
2) Kalenderkorrigerade

Majoriteten av industrins delbranscher backade

En klar majoritet av industrins delbranscher backade i februari 2019 jämfört med föregående månad efter säsongsrensning. Elektronikindustrin stod för den största nedgången med en minskning på 7,0 procent, tätt följt av motorfordonsindustrin som backade med 6,0 procent. Det ska dock poängteras att nedgången i dessa branscher kommer efter att de uppvisat relativt stora ökning i januari 2019. Aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri stod för den största uppgången med en ökning på 4,2 procent i säsongsrensade tal. Denna bransch har ett högt förädlingsvärde och får därmed en tung vikt i beräkningarna, vilket är en stor del av förklaringen till att industrisektorn enbart hade en marginell nedgång trots att majoriteten av de ingående delbranscherna backade. Även grafisk industri samt massa- och pappersindustri ökade jämfört med januari 2019, med 2,6 respektive 2,1 procent.

Produktion inom industrin (PVI)

Säsongsrensade månadsvärden. Index 2015=100

Jämfört med februari 2018 ökade produktionen inom industrisektorn med 2,7 procent efter kalenderkorrigerade. De ingående delbranscherna hade blandade bidrag till produktionsökningen, där flera branscher hade relativt stora positiva utvecklingstal medan vissa hade större nedgångar. Även på årsbasis stod kemisk industri och läkemedelsindustri för den största uppgången med en ökning på 20,3 procent i kalenderkorrigerade tal. Detta är branschens högsta årsutveckling sedan februari 2017 då produktionen ökade med 20,5 procent. Även maskinindustrin och elektronikvaruindustrin uppvisade relativt stora ökning, med uppgångar på 11,5 respektive 10,2 procent. Störst nedgång stod grafisk industri för, med en nedgång på 11,3 procent efter kalenderkorrigerade.

Produktion inom industrin

Förändring i procent

	feb 19/ jan 19 ¹⁾	dec 18–feb 19/ sep–nov 18 ¹⁾	feb 19/ feb 18 ²⁾	jan–feb 19/ jan–feb 18 ²⁾
Trävaruindustri, ej möbler	-3,5	-2,9	-9,2	-7,2
Massa och papper	2,1	-1,3	-4,1	-5,5
Grafisk industri	2,6	-6,3	-11,3	-14,2
Kemisk industri o läkem.	4,2	7,5	20,3	14,4
Stål- och metallverk	-1,1	2,6	-4,4	-0,5
Metallvaruindustri	-1,1	2,2	2,4	1,6
Elektronikindustri	-7,0	11,1	10,2	17,0
Maskinindustri	-0,2	6,5	11,5	11,0
Industri för motorfordon	-6,0	0,6	-0,6	2,8
Industrin totalt	-0,3	2,1	2,7	2,9

1) Säsongsrensade och kalenderkorrigerade

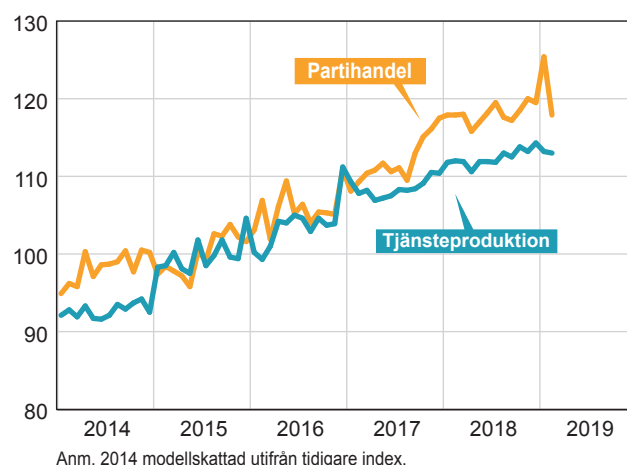
2) Kalenderkorrigerade

Tjänstesektorn nedåt jämfört med januari

Produktionen inom tjänstesektorn uppvisade en marginell minskning med en nedgång på 0,2 procent i februari 2019 jämfört med föregående månad, i säsongsrensade tal. Störst nedgång hade partihandeln som backade med 6,0 procent, dock efter att ha varit den bransch som uppvisade störst ökning under januari 2019. Bland de andra ingående delbranscherna var det relativt små rörelser för de flesta. Aggregatet för information- och kommunikationsverksamhet backade med 1,3 procent och aggregatet för transport och magasinering med 0,2 procent. Störst ökning stod fastighetsverksamhet för, med en uppgång på 2,8 procent efter säsongsrensning. Branschen har återigen vänt uppåt efter att ha backat under de tre föregående månaderna. Även motorhandeln stod för en av de större positiva utvecklingarna, med en uppgång på 2,7 procent i säsongsrensade tal.

Produktion inom tjänstesektorn (PVI)

Säsongsrensade månadsvärden. Index 2015=100

På årsbasis steg tjänsteproduktionen med 0,8 procent i kalenderkorrigerade tal. Den största uppgången syntes i fastighetsbranschen med en ökning på 4,6 procent. Även detaljhandeln uppvisade en av de större ökningarna med en uppgång på 4,1 procent efter kalenderkorrigerade. För detaljhandelsbranschen publiceras även detaljhandelsindex (DHI) där branschens resultat publiceras på en finare SNI-indelning än i produktionsvärdeindex. I februaripubliceringen av DHI uppvisade bland annat bokhandeln en

stark utveckling, vilket skulle kunna förklaras av februari månads bokrea. Svagast utveckling jämfört med februari 2018 uppvisade motorhandeln, med en minskning på 5,1 procent i kalenderkorrigerade tal. Motorhandeln fortsätter att backa för åttonde månaden i rad, vilket indikerar att branschen ännu inte har återhämtat sig efter införande av bonus malus-systemet i juli 2018.

Produktion inom tjänstesektorn

Förändring i procent

	feb 19/ jan 19 ¹⁾	dec 18–feb 19/ sep–nov 18 ¹⁾	feb 19/ feb 18 ²⁾	jan–feb 19/ jan–feb 18 ²⁾
Motorhandel	2,7	0,0	-5,1	-6,4
Partihandel	-6,0	2,0	-0,1	3,5
Detaljhandel	-0,1	-0,4	4,1	3,4
Transp. o magasinering	-0,2	-1,1	-0,7	-0,9
Hotell o restaurang	0,1	0,5	2,3	2,1
Informat. o kommunik.	-1,3	0,3	1,4	3,4
Fastighetsverksamhet	2,8	0,0	4,6	2,6
Företagstjänster	0,8	-3,6	-2,8	-1,8
Tjänstebranscher totalt	-0,2	0,3	0,8	1,1

1) Säsongsensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Ökad produktion i byggsektorn i februari

Byggproduktionen ökade för fjärde månaden i följd jämfört med föregående månad, med en uppgång på 0,3 procent i säsongsensade tal. Byggsektorn var den enda delsektorn som uppvisade en ökning i februari 2019 jämfört med januari 2019, då både industri- och tjänsteproduktionen minskade. Även i jämförelse med motsvarande månad föregående år steg byggproduktionen, och uppvisade en ökning med 1,3 procent efter kalenderkorrigeringen.

Industrins ordergång

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s ordergång och omsättningsstatistik

Sara Kebrit

Fortsatt nedgång för industrins ordergång

I februari minskade industrins totala ordergång med 2,0 procent jämfört med januari. Det var andra månaden i rad med minskad ordergång i säsongsensade tal.

Ordergången visade negativ utveckling på både hemma- och exportmarknaden. Jämfört med januari minskade ordergången från Sverige med 1,6 procent och från utlandet med 2,3 procent.

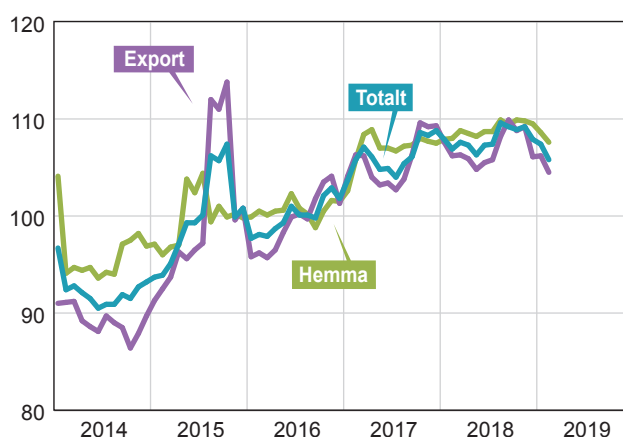
På årsbasis minskade den totala ordergången med 2,8 procent i jämförelse med februari 2018, i kalenderkorrigerade tal. Ordergången från kund i Sverige minskade med 2,0 procent och från kund i utlandet minskade den med 3,4 procent.

Svag månadsutveckling för flertalet delbranscher

En majoritet av industrins delbranscher visade negativ utveckling på månadsbasis. Störst nedgång uppvisade motorfordonsindustrin där den totala ordergången minskade med 12,7 procent jämfört med januari. Order från exportmarknaden sjönk med hela 18,1 procent medan hemmamarknaden steg med 0,2 procent.

Industrins ordergång

Säsongsensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Index 2015=100, fasta priser

En annan delbransch i industrisektorn som backade mycket i februari jämfört med januari var industrin för elapparatur. Här kan vi se en nedgång för ordergången både från kunder i Sverige och i utlandet. Totalt sjönk ordergången med 11,3 procent.

Den största ökningen jämfört med januari återfanns i industrin för petroleumprodukter som även denna månad uppvisade positiv utveckling. I säsongsensade tal var uppgången i den totala ordergången 7,1 procent. Delbranschens ordergång från kund i Sverige ökade med nära 5 procent och från kund i utlandet var uppgången knappt 14 procent. En annan delbransch med positiv månadsutveckling var grafisk och annan reproduktionsindustri, vars totala ordergång ökade med 1,9 procent i säsongsensade tal. Utvecklingen på exportmarknaden var positiv medan hemmamarknaden var negativ.

Ordergång och omsättning

Förändring i procent

	feb 19/ jan 19 ¹⁾	feb 19/ feb 18 ²⁾	jan–feb 19/ jan–feb 18 ²⁾
Ordergång			
Hemmamarknad	-2	-2	-1
Exportmarknad	-2	-3	-3
Totalt	-2	-3	-2
Omsättning			
Hemmamarknad	-2	-1	0
Exportmarknad	1	2	2
Totalt	0	1	1

1) Säsongsensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Nedgång för stål- och metallverk på årsbasis

Flertalet av industrins delbranscher visade även negativ utveckling i kalenderkorrigerade tal jämfört med februari 2018. Svagast utveckling redovisade annan transportmedelsindustri där ordergången sjönk med 65,4 procent. Nedgången var dryga 71 procent på exportmarknaden och 58 procent på hemmamarknaden. Delbranschen annan transportmedelsindustri står dock för en liten andel av ordergången i industrisektorn och påverkar således industrins totala utveckling i mindre grad. Bland delbranscher

med större påverkan återfanns de största nedgångarna på årsbasis i stål- och metallverk och pappersvaruindustrin. I kalenderkorrigerade tal var nedgången i total orderingång 7,3 respektive 5,9 procent. För båda branscherna var utvecklingen negativ på både hemmamarknaden och exportmarknaden.

Större delbranscher som hade ökad orderingång jämfört med februari 2018 var elektronikindustrin och övrig maskinindustri. För elektronikindustrin var uppgången i kalenderkorrigerade tal 5,7 procent och för övrig maskinindustri 8,8 procent. Läkemedelsindustrin är också en bransch som står för en stor andel av industrins totala orderingång. Jämfört med februari 2018 var den totala orderingången inom branschen oförändrad. Årsutvecklingen var positiv på hemmamarknaden och negativ på exportmarknaden.

BYGGMARKNAD

Pessimistiska förväntningar på ett års sikt

Enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer ändrades inte konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet nämnvärt i april och ligger därmed kvar något över det historiska genomsnittet. Det var även marginella förändringar i de frågor som ingår i indikatorn där det fortsatt är företagens jämförelsevis positiva omdömen om orderstockarna som håller upp indikatorn över 100.

Företagen rapporterar om ett oförändrat byggande de senaste tre månaderna samtidigt som orderingången uppges ha ökat i större utsträckning än normalt.

Antalet anställda uppges liksom i mars vara oförändrat och även anställningsplanerna tre månader framåt pekar på en oförändrad sysselsättning. Andelen företag som uppger att brist på arbetskraft är det främsta hindret för byggandet ökade visserligen något i april men trenden för frågan har varit nedåtgående de senaste två åren. Istället har andelen företag som anger att otillräcklig efterfrågan är det främsta bygghindret trendmässigt ökat.

De samlade förväntningarna på orderstockarnas utveckling och byggandet på tre månaders sikt är fortsatt mer pessimistiska än normalt. Än mer pessimistiska är företagen om utsikterna på byggmarknaden på ett års sikt. Husbyggarna är mest pessimistiska och nivån på nettotalet för branschen är det lägsta uppmätta sedan 2010.

Byggföretagen rapporterar om oförändrade anbudspriser de senaste månaderna medan förväntningarna på anbudsprisernas utveckling framöver pekar på fallande priser.

Byggekostnader

Senaste uppgift: mars 2019

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Ökade transportkostnader

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 0,2 procent mellan februari och mars 2019. Under motsvarande period ett år tidigare sjönk faktorprisindex med 0,1 procent.

Entreprenörernas kostnader, som har en vikt på drygt 82 procent av faktorprisindex, steg också med 0,2 procent mellan februari och mars 2019.

Byggmaterialekostnaderna ökade med 0,3 procent. Inom byggmaterialgruppen steg alla kostnader något eller var oförändrade förutom kostnaderna för elmateriel som sjönk med 0,1 procent. Störst ökning hade kostnaderna för armeringsstål som steg med 2,3 procent. Kostnaderna inom gruppen transporter, drivmedel och elkraft höjdes sammantaget med 0,3 procent. Det berodde främst på att kostnaderna för dieselolja ökade med 1,1 procent. Entreprenörernas övriga omkostnader steg med 0,3 procent medan lönekostnaderna och maskinkostnaderna var oförändrade. Under den senaste månaden steg byggherrekostnaderna, som utgörs av ränte- och kreditivkostnader, kostnader för projektering och centrala administrationskostnader, med 0,3 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	mar 19/feb 19	mar 19/mar 18
Entreprenadkostnader	0,2	3,4
Byggmaterial	0,3	4,2
Löner	0,0	1,9
Maskiner	0,0	2,5
Transporter, drivmedel, elkraft	0,3	8,0
Omkostnader	0,3	2,8
Byggherrekostnader	0,3	6,2
Total byggekostnad	0,2	3,9

Byggekostnaden ökade med 3,9 procent på årsbasis

Faktorprisindex för flerbostadshus ökade med 3,9 procent mellan mars 2018 och mars 2019. Entreprenörernas kostnader höjdes med 3,4 procent, vilket påverkade faktorprisindex uppåt med 2,8 procentenheter. Bland entreprenörernas kostnader ökade transporter, drivmedel och elkraft mest. De steg med 8,0 procent. Inom den gruppen har kostnaderna för elkraft, dieselolja och lastbilstransporter ökat med 20,6, 11,1 respektive 4,2 procent.

Byggmaterialekostnaderna steg med 4,2 procent. Material för målning och armeringsstål ökade båda med 7,5 procent. Trävaror steg med 7,0 procent och järn och stål med 6,2 procent, medan övrigt byggmaterial samt vitvaror ökade med 5,1 respektive 4,6 procent. Kostnaderna inom övriga byggmaterialgrupper ökade också om än i mindre omfattning. Kostnaderna för entreprenörens övriga grupper såsom omkostnader, maskiner och löner steg med mellan 1,9 och 2,8 procent. Byggherrekostnaderna ökade med 6,2 procent på årsbasis. Den främsta anledningen till det var ökade räntekostnader.

HANDEL OCH KONSUMTION

Hushållskonsumtionen ökade under årets två inledande månader. En relativt kraftig ökning i januari följdes av en svag uppgång i februari, i säsongsrensade tal och jämfört

med månaden innan. I årstakt har tillväxten åter en positiv trend efter nedgången andra halvåret i fjol.

Försäljningen inom detaljhandeln har också haft en positiv start på året med uppgångar under samtliga de tre inledande månaderna. Sett till olika delbranscher så har klädhandeln samt järn- och bygghandeln haft den mest gynnsamma utvecklingen hittills i år.

Bilregistreringen har börjat återhämta sig något efter det stora tappet vid halvårsskiftet i fjol i och med de nya skattereglerna. Första kvartalet i år registrerades fler personbilar än under det avslutande kvartalet i fjol. Jämfört med samma period 2018 var dock antalet fortfarande klart lägre.

Detaljhandel

Senaste uppgift: mars 2019

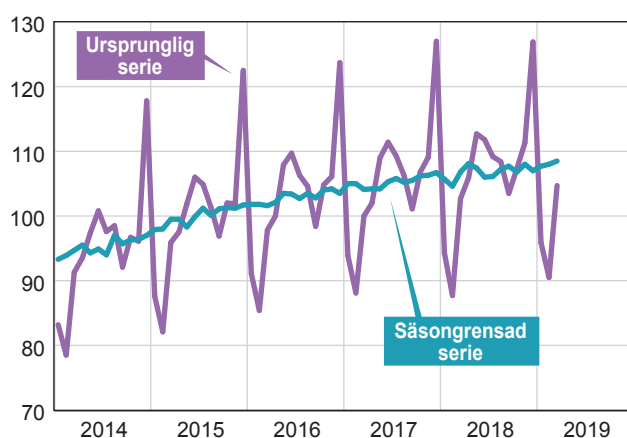
Källa: SCB:s detaljhandelsindex

Detaljhandeln ökade i mars

Detaljhandelns försäljning ökade i säsongrensade tal med 0,5 procent jämfört med i februari. Detaljhandelsstatistiken kan delas upp i dagligvaruhandeln och i sällanköpshandeln. Den förstnämnda består främst av handel med livsmedel medan den sistnämnda utgörs av specialiserad butikshandel, exempelvis handel med kläder, byggsvaror och elektronik. Båda delar av detaljhandeln ökade sin försäljning i mars. Dagligvaruhandel steg med 0,3 procent och sällanköpshandeln noterade en uppgång på 0,4 procent, säsongrensat och jämfört med februari.

Sett över tre månader var den totala försäljningen i detaljhandeln 0,7 procent högre första kvartalet i år jämfört med kvartalet innan.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln
Index 2015=100

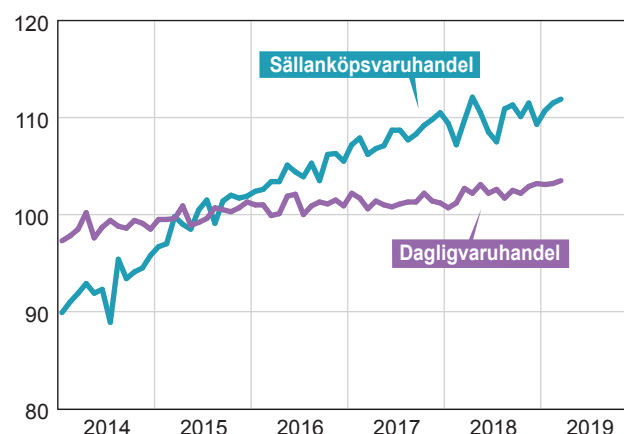

Högre försäljning än i mars förra året

Jämfört med mars förra året steg den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen i detaljhandeln med 1,9 procent. Både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln noterade ökad försäljning. Inom dagligvaruhandeln ökade den med 0,9 procent medan sällanköpshandeln steg med 2,0 procent.

Försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata. Index 2015=100

En majoritet av branscherna inom sällanköpshandeln ökade sin försäljningsvolym i mars jämfört med motsvarande månad förra året. Störst uppgång visade järn- och bygghandeln, vars försäljning var 14 procent högre än året innan. Klädhandeln ökade kraftigt i februari och den positiva trenden fortsatte i mars, då den ökade med 8 procent. Försäljningen av sportartiklar noterade också en hygglig försäljningsökning jämfört med året innan. Även möbelhandeln var något högre än ifjol medan försäljningen av heminredning i princip var oförändrad. Några branscher redovisade minskad försäljning i mars. Klart tyngst var det för bokhandeln vars försäljning var 15 procent lägre än i fjol. Även skohandeln och guldsmedshandeln hade det tufft i mars med försäljningstapp.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	mar 2019	jan-mar 2019
Dagligvaruhandel exkl. systembolaget	0,9	1,7
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	-0,9	0,3
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak exkl. systembolaget	9,1	13,4
Sällanköpsvaruhandel	2,0	2,3
därav:		
Klädhandel	8,5	9,8
Skohandel	-7,3	-3,9
Möbelhandel	2,9	-0,2
Elektronikhandel	5,3	4,9
Järn- och bygghandel	14,4	9,8
Bokhandel	-15,0	-1,8
Guldsmedshandel	-8,3	-5,4
Sport- o fritidshandel	5,1	1,9
Leksakshandel	..	..
Postorderhandel	-12,7	-9,9
Totalt detaljhandel	1,9	2,2

Stark klädförsäljning hittills i år

Första kvartalet i år har detaljhandelns försäljningsvolym varit 2,2 procent högre än motsvarande kvartal förra året. Försäljningen ökade både inom dagligvaruhandeln

och inom sällanköpshandeln. Klädhandeln och järn- och bygghandeln är de två branscher som har haft den mest gynnsamma utvecklingen hittills i år med ökning på 10 procent vardera. För skohandeln och guldsmedshandeln var 2018 ett tufft år och det har fortsatt att vara motigt första kvartalet i år med lägre försäljningsvolym än första kvartalet förra året.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: februari 2019

Källa: Hushållens konsumtionsindikator

Linn Hedman

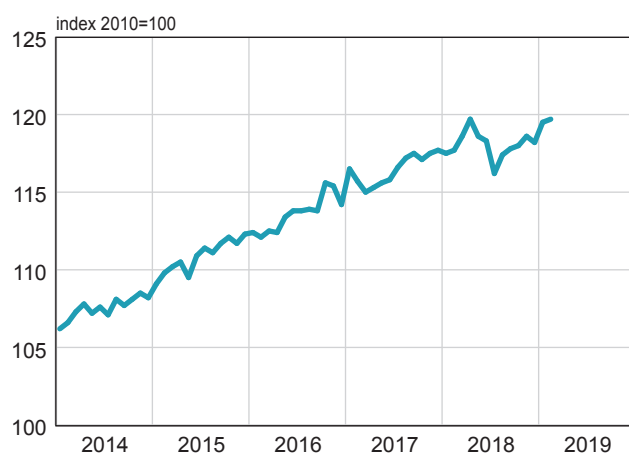
Ökad hushållskonsumtion i februari

Hushållens konsumtion ökade med 0,2 procent i februari 2019 jämfört med januari 2019, säsongrensat och mätt i fasta priser. Under den senaste tremånadersperioden, december–februari, ökade konsumtionen med 0,8 procent, säsongrensat och jämfört med föregående tre månader, september–november. Hushållens konsumtion ökade med 1,8 procent i februari, jämfört med februari föregående år, i kalenderkorrigerade siffror och fasta priser.

Konsumtionsdeflatoren, dvs den implicita deflator som man kan räkna ut från hushållskonsumtionen, var 1,7 procent.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Beklädnadshandeln och livsmedelshandeln starka

Den utgiftspost som hade störst positiv påverkan på hushållskonsumtionens årsutveckling var beklädnadshandeln. Jämfört med februari i fjol var det en uppgång med 15,7 procent, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Samtliga delposter noterade en uppgång, starkast var textilier. Beklädnadshandeln fortsätter alltså sin återhämtning efter en svag avslutning på 2018.

Även detaljhandeln med brett sortiment, som till största delen utgörs av livsmedel, gick starkt och ökade med 2,0 procent jämfört med samma månad föregående år.

Även konsumtionen av hälso- och sjukvård ökade under februari. Utvecklingen på årsbasis var 5,5 procent, fastprisberäknat och kalenderkorrigerat.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	feb 2019	jan–feb 2019
Detaljhandel, mest livsmedel	2,0	2,4
Beklädnadshandel	15,7	10,2
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	0,3	1,5
Möbler, inredning m.m.	–3,3	–3,0
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	–1,8	–2,4
Post- och telekommunikation	5,0	3,4
Rekreation och kultur	2,5	1,4
Hotell och restaurang	3,1	2,4
Övriga varor och tjänster	–4,1	0,4
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	1,8	1,7

Nedgång för transporter och fordonshandel

Det största negativa bidraget till hushållskonsumtionen, kom från utgiftsposten transporter och fordonshandel som minskade med 1,8 procent jämfört med februari föregående år, fastprisberäknat och kalenderkorrigerat. Inom gruppen märks personbilshandel och lufttransport bland de svagare utvecklingarna.

Störst nedgång procentuellt sett uppvisades av övriga varor och tjänster, som backade med 4,1 procent jämfört med februari i fjol, kalenderkorrigerat och fastprisberäknat. Posten utgörs av bland annat guldsmedsvaror, skönhetsvård och begravningstjänster.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: mars 2019

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonssstatistik

Nyregistreringarna av bilar oförändrad i mars

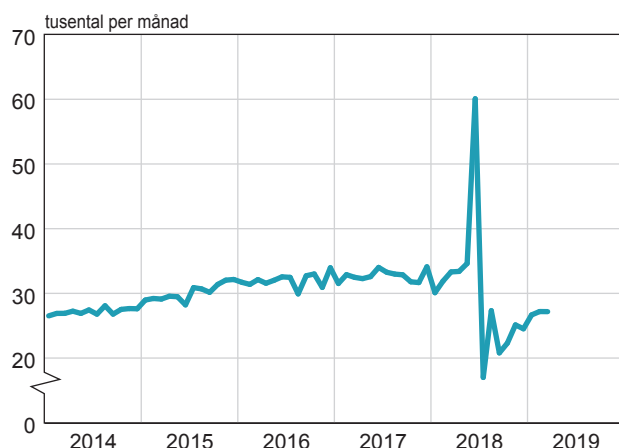
Efter att nyregistreringarna av personbilar ökat två månader i rad på månadsbasis bromsade uppgången in i mars. Utvecklingen var oförändrad i säsongrensade tal vilket innebär att ökningstakten har dämpats gradvis sedan årsskiftet. Trendmässigt har det dock pekats uppåt sedan det stora tappet i juli i fjol då det nya skattesystemet infördes. Utvecklingen för första kvartalet i år visar också på en ökning jämfört med fjärde kvartalet 2018 och indikerar att återhämtningen har fortsatt även in på det nya året. Första kvartalet ökade nyregistreringarna med drygt 13 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan.

I faktiska tal ökade nyregistreringarna av personbilar i mars med 31 079, vilket var 18,1 procent färre än samma månad i fjol. Även i mars 2018 var tillväxten i årstakt negativ vilket är ett tecken på att personbilsregistreringarna för närvarande ligger på en lägre nivå än för några år sedan. Hittills i år har nyregistreringarna minskat med drygt 15 procent jämfört med samma period i fjol. I spåren av det nya skattesystemet har nyregistreringen av diesel- och bensenbilar fallit tillbaka kraftigt. Antalet klimatbonusbilar har visserligen ökat, men utgör fortfarande en liten andel av de totala nyregistreringarna. Framförallt har nyregist-

ringarna av elbilar stigit kraftigt och ökade i årstakt med 225 procent första kvartalet.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

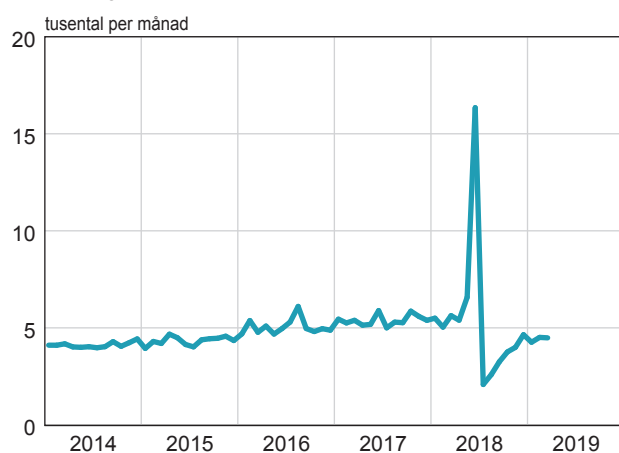
Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Svag utveckling för lastbilsregistreringarna

Nyregistreringarna av lastbilar minskade i mars med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med februari, och har därmed minskat under två av årets tre första månader. Trots det visar första kvartalet en ökning med 6,8 procent jämfört med fjärde kvartalet i fjol.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

I faktiska tal registrerades 5 047 lastbilar i mars. Det var en nedgång med 20,6 procent jämfört med mars 2018. I likhet med personbilsregistreringarna så har nyregistreringarna av lastbilar dämpats betydligt sedan juli i fjol. Nyregistreringarna minskade med 18,5 procent jämfört med första kvartalet förra året

UTRIKESHANDEL

Utrikeshandeln med varor gick med överskott för tredje månaden i rad i mars. Exporten översteg importen med 7 miljarder och totalt under året ligger handelsnettot på närmare 17 miljarder. Både 2017 men framförallt 2018 var handelsnettot negativt så det är ett tydligt trendbrott under

inledningen av 2019. Anledningen till uppsvinget är dels ökad export men även att importens trendmässiga ökning i stort sett har upphört.

Som vi skrev i förra numret kan den svaga kronan vara en faktor som spelar in. En svag växelkurs gör svenska varor billigare i utländsk valuta medan det omvända gäller för importerade varor som blir dyrare omräknat i kronor. Allt annat lika bör detta gynna exporten och missgynna importen. Kronan försvagades kraftigt i januari och februari men något mindre i mars.

Å andra sidan visar den senaste månadsstatistiken över industrins exportordergång att den tappat fart vilket kan innebära att exporten dämpas något framöver. Det råder fortfarande stor ovisshet kring exempelvis Brexit och handelskonflikten mellan USA och Kina som kan få konsekvenser för hela världshandeln.

Sveriges största exportmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 19/18 %
	2019 jan-feb	2018 jan-feb		
Tyskland	25 940	24 827	10,4	4
Norge	25 495	21 961	10,2	16
USA	19 516	14 924	7,8	31
Finland	17 600	14 996	7,1	17
Danmark	16 672	14 874	6,7	12
Nederländerna	14 145	13 270	5,7	7
Storbritannien	14 110	12 832	5,7	10
Belgien	10 932	9 388	4,4	16
Frankrike	10 826	9 556	4,3	13
Kina	10 808	11 510	4,3	-6
Polen	8 755	7 760	3,5	13
Italien	7 473	6 535	3,0	14

Sveriges största importmarknader

Land	Värde mkr		Andel %	Förändr 19/18 %
	2019 jan-feb	2018 jan-feb		
Tyskland	43 645	42 583	18,2	2
Nederländerna	21 367	21 630	8,9	-1
Norge	20 250	17 554	8,5	15
Danmark	16 794	16 564	7,0	1
Kina	13 089	10 032	5,5	30
Storbritannien	12 195	11 493	5,1	6
Finland	11 458	10 379	4,8	10
Belgien	10 151	11 034	4,2	-8
Polen	10 100	9 309	4,2	8
Frankrike	9 245	8 547	3,9	8
Italien	7 942	7 965	3,3	0
USA	6 045	5 831	2,5	4

Handelsnetto

Senaste uppgift: mars 2019

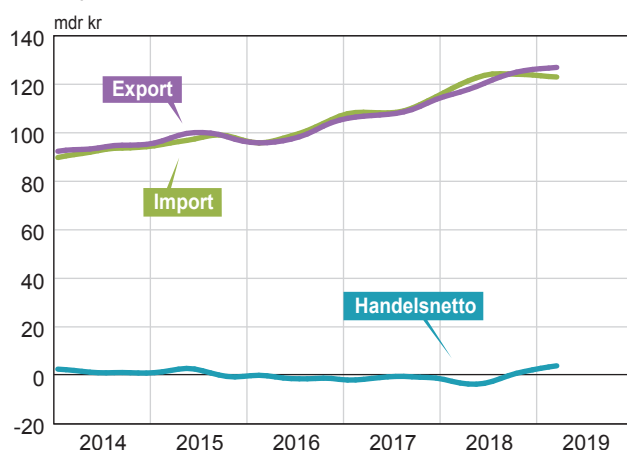
Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 7,0 miljarder kronor i mars

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 7,0 miljarder kronor under mars 2019 enligt preliminära beräkningar. För mars 2018 var det ett överskott på 1,6 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.
Miljarder kronor

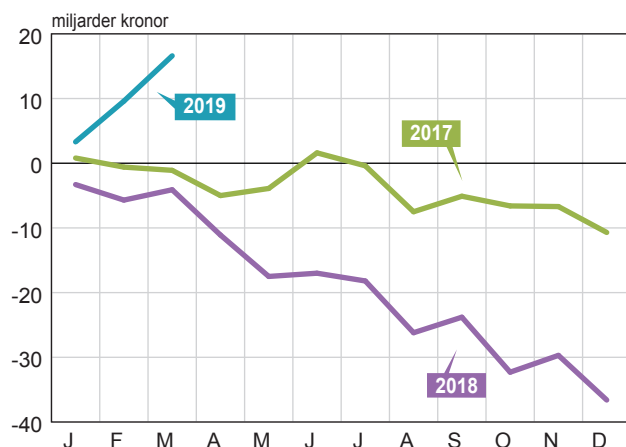

Varuexportens värde under mars uppgick till 132,9 miljarder kronor och varuimporten till 125,9 miljarder. Varuexporten har därmed ökat i värde med 9 procent, medan varuimporten har ökat i värde med 4 procent jämfört med mars 2018. Varuhandeln med länder utanför EU gav ett överskott på 16,9 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 9,9 miljarder.

Antalet vardagar i mars 2019 var lika många som i mars 2018. Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 4,0 miljarder kronor för mars, och ett överskott på 3,5 miljarder kronor för februari 2019. För januari var motsvarande värde ett överskott på 3,0 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.
Miljarder kronor. Löpande priser

Hittills under året har värdet för varuexporten ökat med 10 procent, medan varuimporten har ökat med 4 procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 382,1 miljarder kronor och varuimportvärdet till 365,5 miljarder. Handelsnettot för januari–mars 2019 gav därmed ett överskott på 16,6 miljarder kronor. För motsvarande period för ett år sedan noterades ett underskott på 4,1 miljarder kronor.

PRISER**Konsumentpriser**

Senaste uppgift: mars 2019

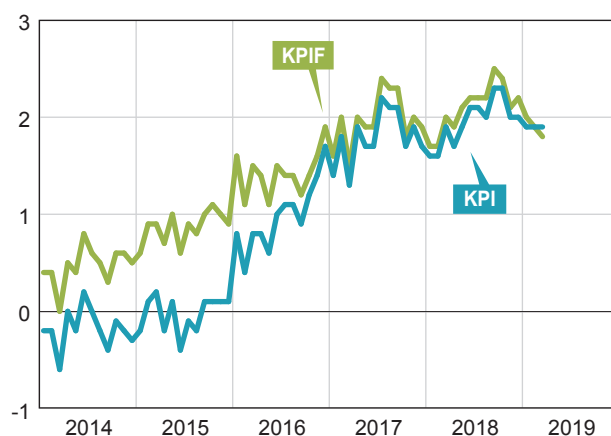
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Lägre inflation enligt KPIF i mars

Inflationstakten enligt KPIF var 1,8 procent i mars 2019 (1,9 procent i februari 2019). KPIF steg med 0,2 procent från februari till mars. Inflationstakten enligt Konsumentprisindex (KPI) var 1,9 procent i mars, vilket är oförändrat från februari.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

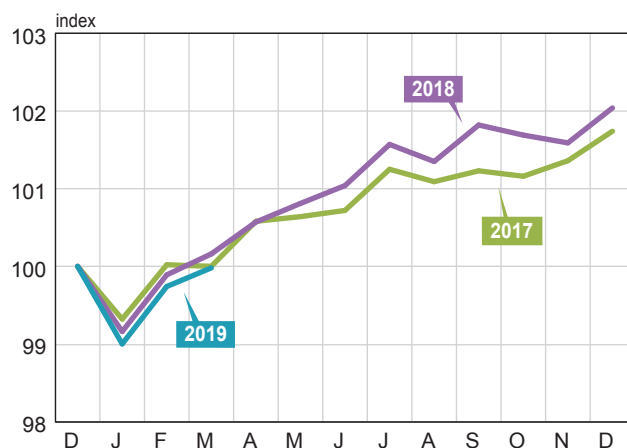
Prisökningar på drivmedel

Konsumentprisindex (KPI) steg med 0,2 procent från februari till mars 2019. Under motsvarande period förra året, steg KPI med 0,3 procent.

Till månadsförändringen bidrog framförallt högre priser på livsmedel (0,6 procent), kläder (1,5 procent) och drivmedel (2,7 procent) med 0,1 procentenhet vardera.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

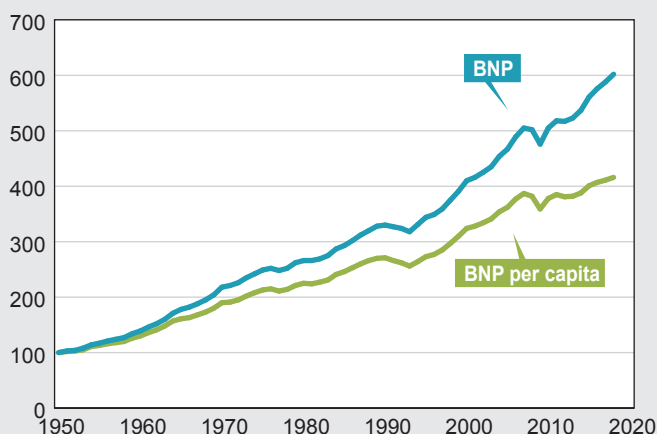
Uppgångarna motverkades av lägre priser på el (-2,4 procent), böcker (-15,7 procent) och paketresor (-6,7 procent) som påverkade KPI nedåt med 0,1 procentenhet vardera i mars. Den årliga bokrean påverkade KPI ovanligt

Sveriges BNP per capita ökar måttligt

Sveriges BNP-tillväxt har varit stark de senaste åren sett i ett internationellt perspektiv. Samtidigt har den svenska befolkningen haft en hög ökningstakt. Tittar man på BNP-utvecklingen utslaget per invånare ser man att det har varit en betydligt svagare utveckling sedan finanskrisen. Att BNP per capita växer måttligt är dock inget unikt för Sveriges del.

Ekonomisk tillväxt mäts vanligen med volymförändringen av BNP (bruttonationalprodukten). BNP påverkas positivt av att befolkningen ökar då det innebär att konsumtion och produktion vanligen ökar i ekonomin. För att se hur ekonomin utvecklas i förhållande till befolkningen beräknas måttet BNP per capita som helt enkelt är BNP delat med den genomsnittliga befolkningen under det aktuella året. Sveriges BNP har haft en stark ökningstakt de senaste åren men omräknat per capita har ökningstakten inte varit lika hög.

Sveriges BNP (2015 års priser)
Index 1950=100

Sveriges BNP var 2018¹ mer än 130 gånger större än 1950 mätt i löpande priser. Per invånare har BNP ökat drygt 90 gånger. Den största delen av ökningen beror på inflationen, alltså den allmänna prisuppgången. Räknat i fasta priser (2015 års prisnivå) har Sveriges totala BNP ökat ungefär 6 gånger. Motsvarande ökning för BNP per capita var drygt 4 gånger.

I diagrammet kan man se att det var en väldigt stark utveckling av såväl BNP som BNP per capita 1994–2007. I samband med finanskrisen sjönk BNP per capita två år i följd och det tog totalt sju år innan den översteg nivån som den var på innan krisen. Även på senare år har ökningen varit måttlig för BNP per capita trots en stark BNP-tillväxt. Det finns flera möjliga orsaker till detta. En är att produktivitetstillväxten inte varit lika hög som under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet. En annan förklaringsfaktor är en ökad medellivslängd som innebär att andelen av befolkningen som är i arbetsför ålder minskar. Den höga invandringen under senare år innebär samtidigt, på kort sikt, en negativ effekt på BNP

per capita när befolkningen ökar men det tar tid för många invandrare att komma ut på arbetsmarknaden.

Definition BNP

Det finns flera sätt att mäta BNP på. Man brukar prata om tre "sidor" som var och en ska ge samma resultat, alltså samma BNP.

Produktionssidan:

BNP = Förädlingsvärde till baspris + produktskatter – produktsubventioner

Med förädlingsvärde avses produktionsvärde minus insatsförbrukning.

Användningssidan:

BNP = Hushållskonsumtion + Offentlig konsumtion + Bruttoinvesteringar + Export – Import

Inkomstsidan:

BNP = Löner och sociala avgifter + Driftsöverskott brutto + Sammansatt förvärvsinkomst + skatter på produktion och import – subventioner på produktion och import

BNP per capita högre i Norge än i Sverige

Att befolkningen ökar innebär att det är fler som ska dela på de totala inkomsterna i ekonomin så ett sätt att tolka måttet BNP per capita är att det visar inkomst per invånare. Det kan således ses som ett mått på landets välbild, även om det inte är ett fullständigt mått. OECD:s årliga sammanställning över medlemslänarnas (köpkraftsjusterade) BNP per capita brukar benämnas "välbildsligan".

Enligt OECD:s databas hade Sverige 2018 en BNP per capita på drygt 53 000 dollar. Det gav en tolfteplats i välbildsligan, vilket var samma placering som både 2016 och 2017. I början av 1970-talet låg Sverige så högt som på fjärde plats inom OECD.

Luxemburg hade som vanligt klart högst BNP per capita (mer än det dubbla av Sveriges). Det beror till stor del på att det är relativt många som inte bor i landet men har sin arbetsplats där och således bidrar till att höja BNP men de räknas inte in i befolkningen. Irland, Schweiz och Norge är andra länder som sticker ut.

I Irlands fall beror den höga siffran till stor del på att många multinationella företags huvudkontor är placerade i landet, till följd av jämförelsevis låga företagsskatter. När globala intäkter för dessa företag "tas hem" på Irland drar det upp BNP och även BNP per capita.

I Schweiz är det en stark bank- och finanssektor samt stor export av exempelvis maskiner och elektronik som kännetecknar ekonomin och i Norge är det framförallt oljeexporten som bidrar till den höga BNP-nivån.

¹ Definitiva årsberäkningar av BNP finns t.o.m. 2016. För 2017 och 2018 är siffrorna ännu preliminära och baseras på kvartalsberäkningar där underlagen inte är lika omfattande som vid en årsberäkning.

I FOKUS

BNP per capita 2018*

US dollar, löpande priser, löpande PPP

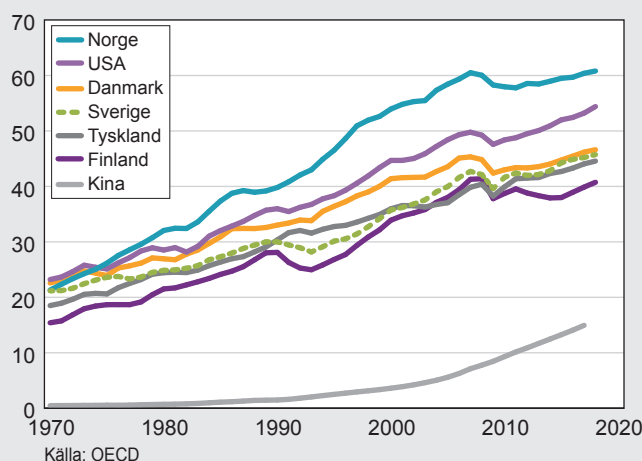
Luxemburg	111 710
Irland	83 946
Schweiz	68 972
Norge	63 788
USA	62 480
Island	57 763
Nederländerna	56 769
Österrike	56 273
Danmark	56 154
Tyskland	54 355
Australien	54 108
Sverige	53 171
Belgien	50 859
Finland	48 652
Kanada	47 725
Storbritannien	46 256
Frankrike	45 804
Japan	43 379

* Siffrorna för 2018 är än så länge preliminära eller skattade för ett flertal av länderna. Källa: OECD

Köpkraftsjustering lämpar sig för jämförelser mellan länder

Ska man göra internationella jämförelser bör man även ta hänsyn till att prisnivån skiljer sig åt i olika länder. Därför beräknas köpkraftsjusterad BNP per capita (PPP; purchasing power parity). PPP tas fram genom att man prismäter samma varor och tjänster i de olika länderna och utifrån detta skapas ett index som kan användas för att eliminera prisskillnaderna mellan länder. PPP beror alltså på vilka länder som ingår i undersökningen och fyller ingen funktion för varje enskilt land utan endast för internationella jämförelser.

BNP per capita (köpkraftsjusterad)
Tusental US dollar (2010 års PPP)

I diagrammet visas utvecklingen för ett antal länder efter köpkraftsjustering med fasta priser (angivet i dollar med 2010 års PPP). Eftersom det är fasta köpkraftspariteter tas

1 Enligt boken "Understanding National Accounts" som ges ut av OECD.

ingen hänsyn till förändrade prisstrukturer över tid. Det är denna metod OECD rekommenderar vid jämförelse av länder över tid då det bäst speglar volymförändringen av BNP per capita¹.

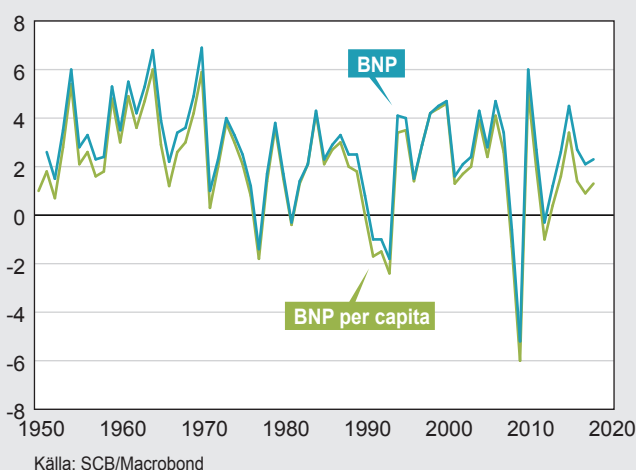
I OECD:s välståndsliga används löpande köpkraftspariteter vilket innebär att nya pariteter används för varje år. Det speglar den aktuella prisstrukturen i de olika länderna för varje aktuellt år på bästa sätt men då de årliga pris-mätningarna har olika varukorg gör det jämförelser över tiden mindre lämpliga.

Oavsett vilken av varianterna man tittar på så är bilden ungefär densamma. Norge har under lång tid haft en väldigt hög BNP per capita, sedan början av 1970-talet har den exempelvis varit högre än USA:s. Övriga Västeuropa, utom Luxemburg, Irland och Schweiz ligger en bit under den norska och amerikanska nivån. Sverige har ungefär samma nivå som Danmark och Tyskland medan Finland halkat efter en bit. Det är även intressant att konstatera att Kina fortfarande ligger långt under nivån i de avancerade ekonomierna men att de börjar närma sig dem i och med den höga tillväxten under de två senaste decennierna.

BNP-tillväxten per capita lägre än total tillväxt

För svensk del har den totala BNP-tillväxten varit högre än BNP-tillväxten per capita under hela perioden från 1950, eftersom befolkningstillväxten varit positiv. Så länge be-folkningsförändringen är liten ligger dock BNP-tillväxten och tillväxten för BNP per capita väldigt nära varandra.

BNP-tillväxt, totalt och per capita
Årlig procentuell förändring

Gapet ökar de år som haft stora befolkningsökningar. Exempelvis på 1960-talet och mitten av 1990-talet när det var stor invandring från exempelvis Balkan. Allra tydligast har dock gapet varit de senaste fem åren då BNP-tillväxten varit drygt 1 procentenhet högre än BNP-tillväxten per capita varje år.

Johannes Holmberg, analytiker nationalräkenskaperna

lite 2019. Det var den svagaste prisnedgången på böcker noterad i mars sedan 2014.

Högre livsmedelspriser det senaste året

Inflationstakten enligt KPI, det vill säga förändringen i KPI under de senaste 12 månaderna, var 1,9 procent i mars 2019, vilket är oförändrat sedan februari.

Högre boendekostnader (3,3 procent) bidrog med 0,8 procentenheter till inflationstakten i mars, varav 0,3 procentenheter berodde på högre priser för nyttjande av egnahem (4,0 procent) och 0,2 procentenheter berodde på högre priser på el (6,0 procent). Prishöjningar på livsmedel (3,4 procent) bidrog med 0,4 procentenheter, varav 0,2 procentenheter berodde på högre grönsakspriser (10,3 procent). Högre priser på drivmedel (7,2 procent), restauranger (2,6 procent) och diverse varor och tjänster (2,9 procent) bidrog med 0,2 procentenheter vardera till inflationstakten enligt KPI.

Lägre priser på mobiltelefoner (-17,2 procent) påverkade inflationstakten nedåt med 0,2 procentenheter i mars.

Konsumentprisernas förändring

Mars 2019	Förändring från		Bidrag till förändring sedan mar 2018 ¹⁾
	Föregående månad	mar 2018	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,7	3,2	0,5
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,7	1,9	0,1
Kläder och skor	1,8	-2,5	-0,1
Boende	-0,2	3,3	0,8
Inventarier och hushållsvaror	0,8	1,4	0,1
Hälsa- och sjukvård	0,5	2,3	0,1
Transport	0,3	2,4	0,3
Post och telekommunikationer	-1,1	-8,0	-0,3
Rekreation och kultur	-0,3	0,5	0,1
Utbildning	0,0	4,6	0,0
Restauranger och logi	0,3	2,1	0,2
Div varor och tjänster	0,1	2,9	0,2
KPI totalt	0,2	1,9	1,9

1) Procentenheter

KPIF exklusive energi steg i mars

KPIF (KPI med fast ränta) visar samma prisutveckling som KPI, men utan de direkta effekterna av en ändrad penningpolitik. KPIF är Riksbankens målvariabel för inflationsmålet. I årstakt uppgick KPIF till 1,8 procent i mars, en nedgång från 1,9 procent i februari.

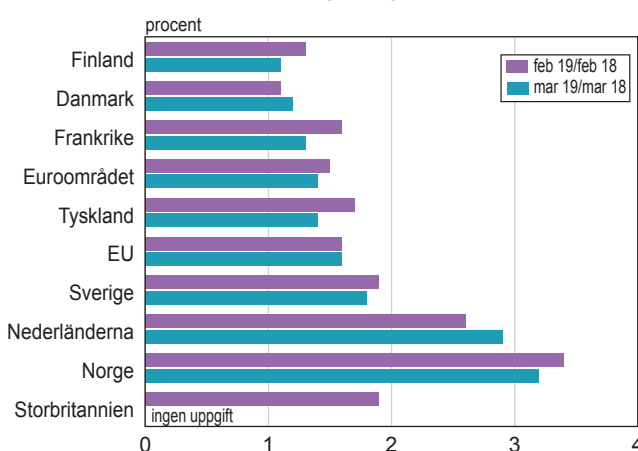
KPIF exklusive energi (KPIF-XE) och KPIF med konstant skatt (KPIF-KS) är två andra mått på inflation som beräknas av SCB på uppdrag av Riksbanken. I KPIF-XE exkluderas energivaror från KPIF och i KPIF-KS konstanthålls de skatter och subventioner som är kopplade till produkterna i KPIF. I mars var inflationstakten enligt KPIF-XE 1,5 procent, en uppgång från månaden innan då inflationen låg på 1,4 procent. Inflationstakten enligt KPIF-KS uppgick till 1,7 procent, en tiondel lägre än i februari.

Oförändrad inflation inom EU

HIKP (harmoniserat index för konsumentpriser) beräknas av samtliga länder i EU. Måttet har en något mindre täck-

ning jämfört med KPI och KPIF, främst på grund av att delar av hushållens boendekostnader utelämnas. Enligt HIKP sjönk inflationen i Sverige från 1,9 procent i februari till 1,8 procent i mars.

Inflationstakten i olika länder
EU-länder och Norge enligt HIKP

Inflationstakten inom EU var i mars 1,6 procent, vilket var oförändrat från månaden innan. Prisökningen i euroländerna är något svagare och inflationen låg i mars på 1,4 procent, en tiondel lägre än i februari. Den tyska inflationen sjönk från 1,7 procent i februari till 1,4 procent i mars. I Frankrike låg inflationen på 1,3 procent i mars, 0,3 procentenheter lägre än i februari.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: mars 2019

Källa: SCB:s producentprisindex

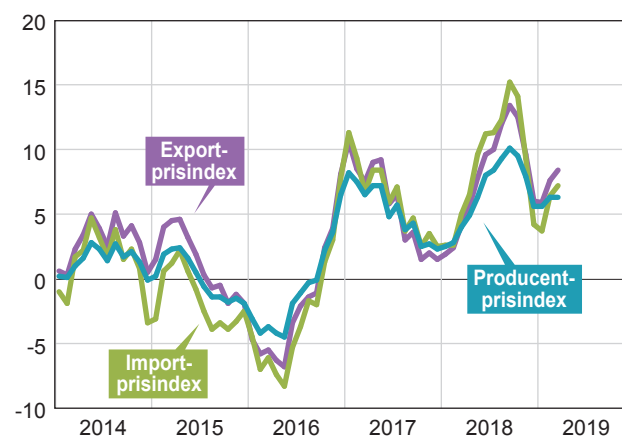
Anna Mossfeldt

Försvagad krona höjer import- och exportpriserna

Producentprisindex har under det senaste året stigit med 6,3 procent. I mars bidrog främst produktgrupperna massa, papper och papp, övriga maskiner samt motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar till årstaktens uppgång med 0,6 procentenheter vardera.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

För import- och exportmarknaderna var årstakten 7,2 respektive 8,4 procent i mars. Det främsta bidraget till uppgången på importmarknaden var prisuppgångar på råolja, som bidrog med 1,1 procentenheter, men även övriga maskiner, motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar samt datorer, elektronikvaror och optik bidrog till uppgången med 0,6 procentenheter vardera. På exportmarknaden bidrog framför allt prisuppgångar på massa, papper och papp med 1,1 procentenheter till uppgången, men även övriga maskiner och motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar bidrog till årstakten med 1,0 procentenheter vardera.

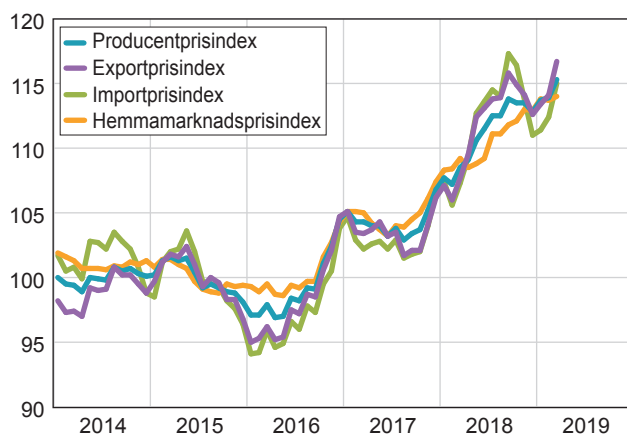
På hemmamarknaden var årstakten i mars 4,4 procent. De största bidragen kom från prisuppgångar på livsmedel samt trä och varor av trä och kork, som bidrog med 0,5 respektive 0,4 procentenheter.

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga priserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, har stigit med 5,8 procent det senaste året. De största bidragen kommer från högre priser på livsmedel, övriga maskiner samt motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar, som bidrog med 0,4 procentenheter vardera till uppgången.

Uppgång jämfört med februari

Producentprisindex steg med 1,2 procent mellan februari och mars 2019. Under samma period steg priserna på import- och exportmarknaden med 2,3 procent vardera. På hemmamarknaden steg priserna med 0,3 procent. Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, steg med 1,3 procent från februari till mars.

Prisindex i producent- och importled
Index 2015=100

Kronförsvagning i mars

En förstärkning eller försvagning av kronan sänker respektive höjer export- och importpriserna mätt i svenska kronor. Enligt Tullverkets omräkningskurser för valutor från februari till mars försvagades den svenska kronan mot den amerikanska dollarn med 3,2 procent, mot det brittiska pundet och den norska kronan med 3,1 procent samt mot euron och den danska kronan med 3,0 procent.

Den svenska kronan har under det senaste året framförallt försvagats mot den amerikanska dollarn med 14,8 procent, men även mot det brittiska pundet med 7,5 procent,

mot euron med 5,8 procent, mot den danska kronan med 5,6 procent samt mot den norska kronan med 5,1 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: mars 2019

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Matilda Wedtström Kjerfth

Arbetskraften ökade med 99 000 personer

Antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år uppgick till 5 489 000 i mars 2019, icke säsongrensad. Det är en ökning med 99 000 jämfört med motsvarande månad 2018. Antalet kvinnor i arbetskraften ökade med 63 000 till 2 619 000 och antalet män i arbetskraften uppgick till 2 870 000. Det relativa arbetskraftstalet ökade med 0,8 procentenheter till 73,2 procent. För kvinnor ökade det med 1,3 procentenheter till 71,1 procent och för män uppgick det till 75,2 procent.

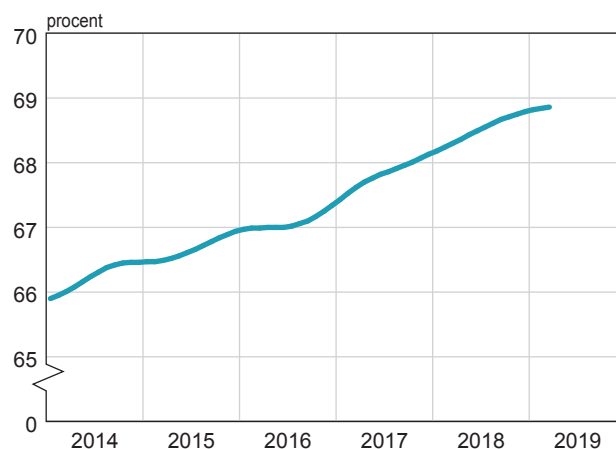
Säsongrensade och utjämnade data visar också på en fortsatt ökning av antalet personer i arbetskraften, som uppgick till 5 511 000. Det motsvarar ett arbetskraftstal på 73,5 procent, vilket är en ökning jämfört med närliggande månader.

Antalet sysselsatta fortsatte att öka

I mars 2019 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 5 098 000, icke säsongrensad. Det är en ökning med 59 000 jämfört med mars 2018. Antalet sysselsatta kvinnor ökade med 50 000 till 2 439 000 och antalet sysselsatta män var 2 659 000. Sysselsättningsgraden uppgick till 68,0 procent. Bland kvinnor uppgick den till 66,2 procent och bland män till 69,7 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet sysselsatta och en liten förändring av andelen sysselsatta jämfört med närliggande månader.

Antalet sysselsatta uppgick i mars 2019 till 5 162 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 68,9 procent.

Antalet fast anställda ökade med 68 000 personer

I mars 2019 uppgick antalet anställda till 4 589 000, enligt icke säsongrensade data. Antalet anställda kvinnor var 2 298 000, en ökning med 44 000 jämfört med mars 2018, och antalet anställda män uppgick till 2 291 000. Antalet fast anställda ökade med 68 000 till 3 884 000. Bland kvinnor var antalet fast anställda 1 897 000, en ökning med 42 000, och antalet fast anställda män var 1 987 000. Antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 705 000 personer.

Jämfört med närliggande månader visar säsongrensade och utjämnade data på en ökning av antalet anställda. Antalet fast anställda ökade också medan antalet tidsbegränsat anställda visar på en liten förändring.

Arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i mars 2019 till i genomsnitt 170,6 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data, vilket kalenderkorrigerat motsvarar en ökning med 2,4 procent jämfört med mars 2018.

Arbetsmarknad						
	Sysselsatta, 1 000-tal		Arbetade timmar/ vecka, 10 000-tal		Arbetslösa 1 000-tal	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
jan	4 969	5 065	15 020	14 630	376	350
feb	5 039	5 093	16 570	16 740	337	358
mar	5 038	5 098	16 020	17 060	352	391
apr	5 043		16 550		366	
maj	5 101		15 980		352	
jun	5 197		15 830		403	
jul	5 281		10 230		339	
aug	5 165		13 480		337	
sep	5 119		17 340		330	
okt	5 149		17 840		302	
nov	5 154		17 420		299	
dec	5 099		14 810		327	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

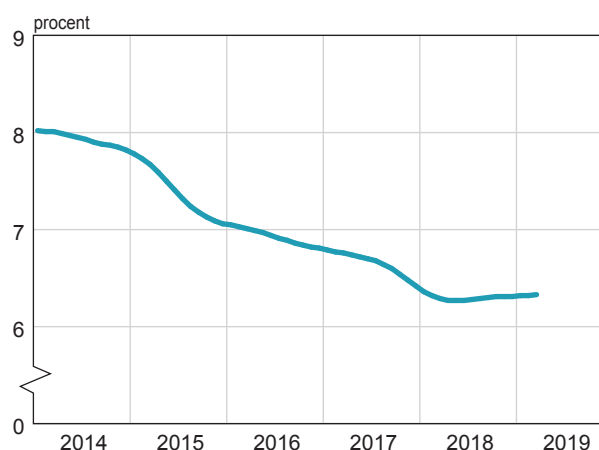
Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet arbetade timmar jämfört med närliggande månader och uppgick till i genomsnitt 158,5 miljoner timmar per vecka.

Arbetslösheten ökade med 0,6 procentenheter enligt AKU

I mars 2019 uppgick antalet arbetslösa i åldern 15–74 år till 391 000 icke säsongrensat, vilket är en ökning med 39 000 jämfört med mars 2018. Detta motsvarar ett arbetslöshetstal på 7,1 procent, en ökning med 0,6 procentenheter. Antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 180 000 och antalet arbetslösa män var 211 000. Arbetslöshetstalet uppgick till 6,9 procent bland kvinnor och ökade med 0,9 procentenheter till 7,4 procent bland män. För ungdomar i åldern 15–24 år var antalet arbetslösa 130 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 21,6 procent. Av de arbetslösa ungdomarna var 95 000 heltidsstuderande.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data på små förändringar av antalet och andelen arbetslösa jämfört med närliggande månader. I mars 2019 uppgick antalet arbetslösa till 349 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 6,3 procent. För ungdomar i åldern 15–24 år visar säsongrensade och utjämnade data på små förändringar av antalet och andelen arbetslösa. Antalet uppgick till 110 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 17,6 procent.

Dämpad minskning av arbetslösheten enligt Arbetsförmedlingen

Antalet inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, i åldern 16–64 år, uppgick i mars 2019 till 345 000. Jämfört med samma månad föregående år är det en minskning med 14 000 personer. Detta motsvarar en arbetslöshet på 6,9 procent, 0,3 procentenheter lägre än i mars 2018.

Antalet personer som fick ett arbete var 30 800, vilket var 4 500 färre än i mars föregående år. Antalet varslade uppgick till 3 300 i mars 2019, vilket är en ökning med 1 000 personer jämfört med motsvarande månad förra året.

Arbetskraftskostnader & löner

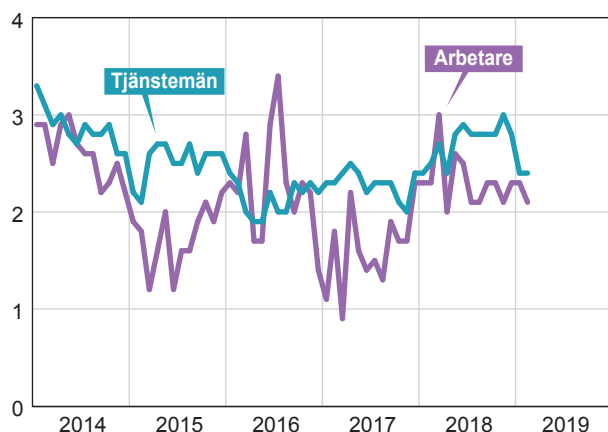
Senaste uppgift: februari 2019

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under februari 2019 171,50 kronor exklusive övertidstillägg och 173,50 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,1 procent i båda fallen jämfört med februari 2018. Under februari 2019 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 40 300 kronor exklusive rörliga tillägg och 41 130 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,3 respektive 2,4 procent jämfört med februari 2018.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för februari 2019 beräknats till 309,06 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 130,8 en förändring med 2,1 procent jämfört med februari 2018. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för februari 2019 beräknats till 287,20 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 62 966 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 128,7 en ökning med 1,7 procent jämfört med februari 2018. Motsvarande index för tjänstemän blir 132,5 en ökning med 2,0 procent jämfört med februari 2018.

FINANSMARKNAD**Starkare börs i april**

Efter en svagare utveckling i mars vände Stockholmsbörsen uppåt i april. Affärsvärldens generalindex steg med 6 procent under månaden och har totalt under året stigit med närmare 19 procent.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Även i omvärlden har trenden varit mer eller mindre positiv. På den europeiska marknaden hade Frankfurtbörsens DAX-index också en stark utveckling och ökade med

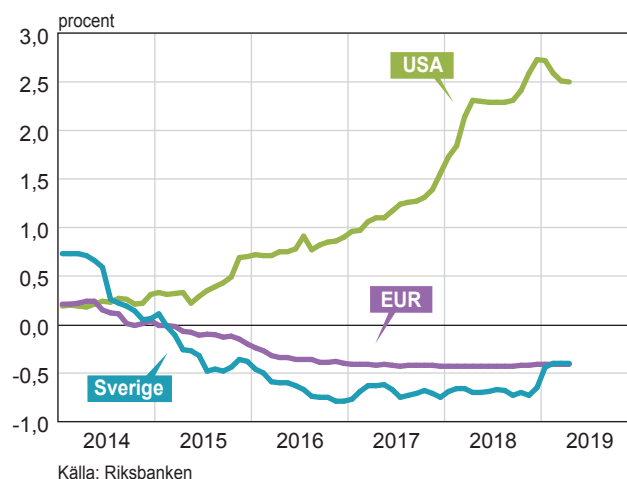
7 procent medan Londonbörsen noterade en uppgång på knappt 2 procent. Amerikanska Dow Jones steg med knappt 3 procent medan Nasdaq noterade en större ökning på nästan 5 procent i april. I Asien ökade Tokyobörsens Nikkei-index kraftigt med 6 procent medan Shanghai-börsen backade marginellt.

Svenska korträntor oförändrade

De svenska korträntorna låg kvar på en oförändrad nivå i april. Genomsnittsräntan på en statsskuldväxel med tre månaders löptid var -0,40 procent, vilket var densamma som i februari och mars.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

Källa: Riksbanken

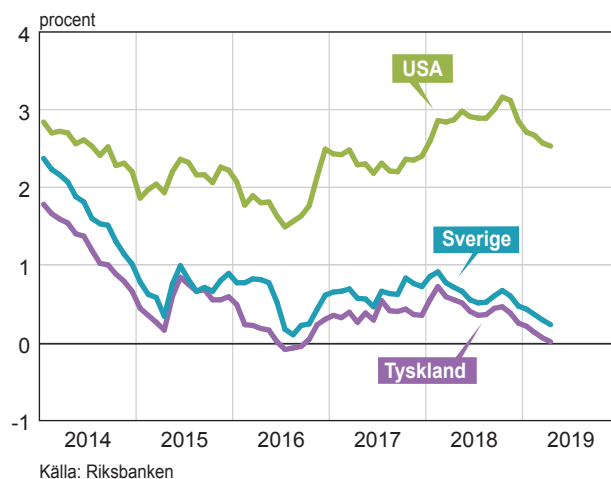
De amerikanska korträntorna har rört sig nedåt sedan årsskiftet men rörde sig endast marginellt i april. Tremånadersräntan handlades i genomsnitt till 2,50 procent, en svag minskning med 1 punkt jämfört med mars.

Lägre långräntor i april

Trenden för de långa räntorna i Sverige har under en längre tid varit negativ. I april fortsatte räntan för en tioårig statsobligation att sjunka och noterade ett genomsnitt på 0,23 procent, vilket var en minskning med 6 punkter jämfört med mars.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

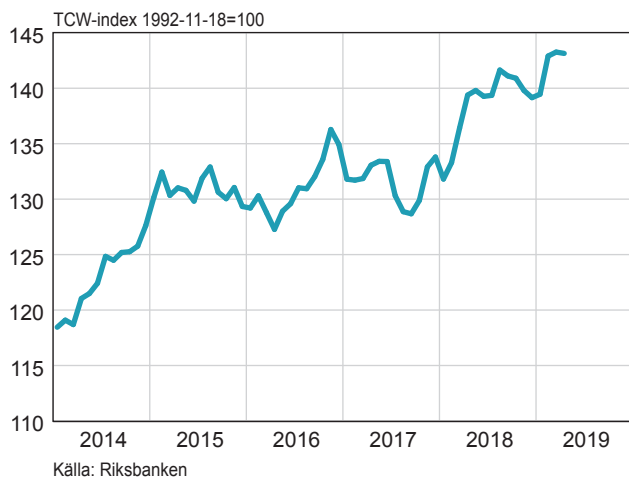

Källa: Riksbanken

De tyska långräntorna har haft en liknande nedåtgående trend och placerar sig i april precis över nollstrecket på 0,01 procent, vilket kan jämföras med 0,06 procent i mars. De amerikanska långräntorna vände nedåt i slutet av förra året efter en tid med positiv trend och har fortsatt att sjunka även i år. Räntan för en tioårig statsobligation handlades den senaste månaden i genomsnitt till 2,53 procent, vilket var en minskning med 5 punkter jämfört med mars.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

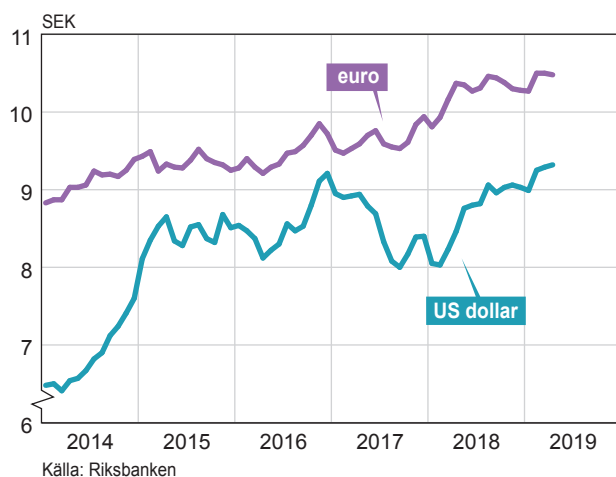

Liten förstärkning av kronan gentemot euron

Kronan fortsätter att stärkas gentemot euron och växelkursen i april låg i genomsnitt på 10,48 kronor, vilket var en minskning med 2 öre jämfört med mars. Den amerikanska dollarn har däremot blivit dyrare och handlas i genomsnitt för 9,32 kronor, en ökning med 3 öre.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

Utlåning till hushåll och företag

Senaste uppgift: mars 2019

Källa: SCB:s finansmarknadsstatistik

Lägre tillväxttakt för hushållens lån i mars

I mars 2019 hade hushållens lån från monetära finansinstitut (MFI) en årlig tillväxttakt på 5,0 procent, vilket innebär att tillväxttakten minskade med 0,2 procentenheter jämfört med februari (reviderat).

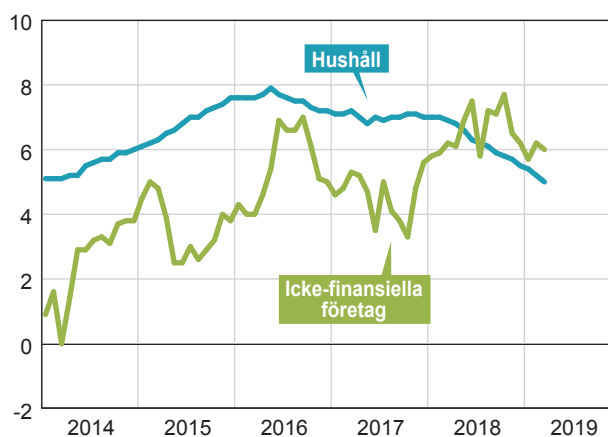
Totalt uppgick hushållens lån hos MFI till 4 050 miljarder kronor i mars. Det är en ökning med 15 miljarder jämfört med föregående månad och 194 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år.

Bostadslånen utgjorde 82 procent av MFI:s totala utlåning till hushållen och uppgick i mars till 3 319 miljarder. Det är en ökning med 11 miljarder jämfört med föregående månad och 158 miljarder jämfört med motsvarande månad föregående år. Bostadslånen hade en årlig tillväxttakt på 5,0 procent i mars, en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med februari.

Hushållens konsumtionslån hade en tillväxttakt på 7,3 procent i mars, vilket är en procentenhet lägre än i februari då den var 8,3 procent. Tillväxttakten för lån med övriga säkerheter var 4,0 procent i mars, vilket innebär att den minskade med 0,1 procentenhet jämfört med februari (reviderat). Totalt uppgick hushållens konsumtionskrediter och lån med övriga säkerheter till 229 respektive 502 miljarder i mars.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

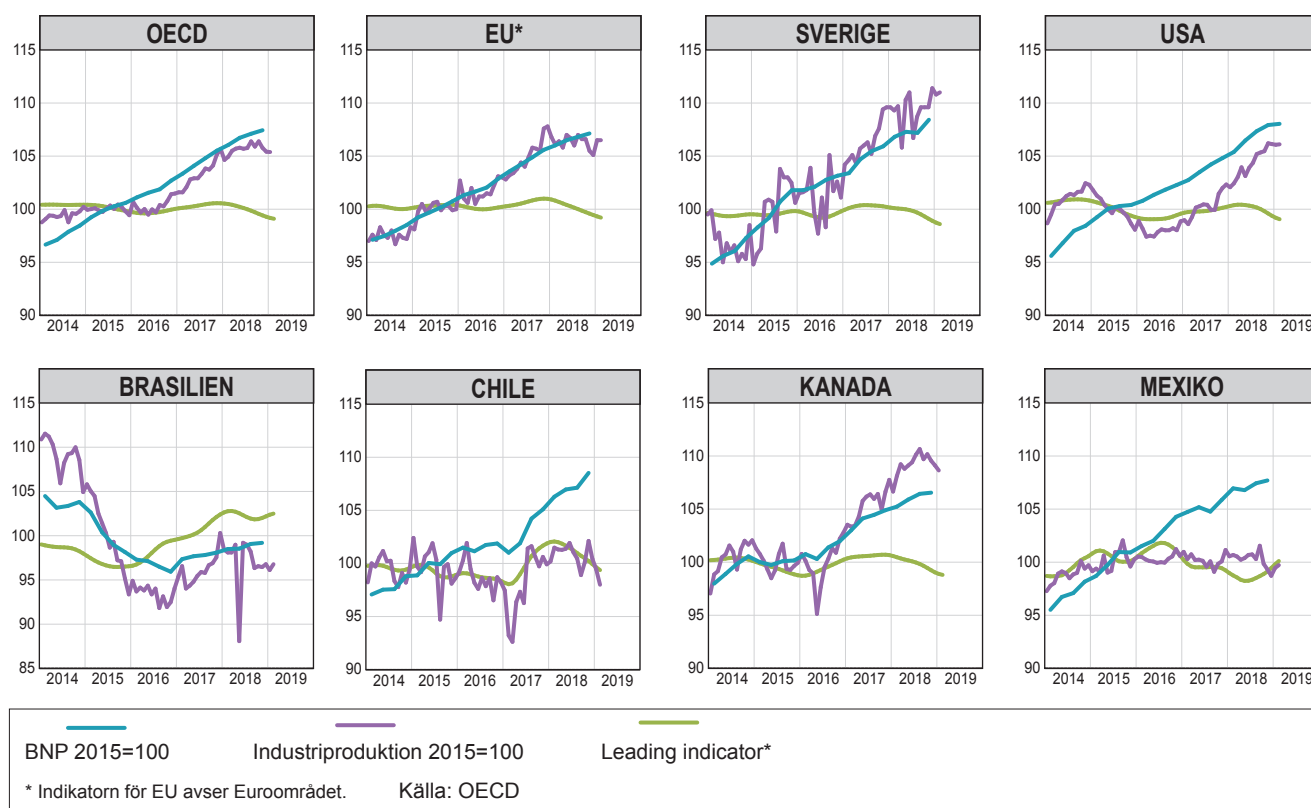
Minskad tillväxttakt för företagens lån

I mars var den årliga tillväxttakten för lån till icke-finansiella företag 6,0 procent, en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med februari då den var 6,2 procent. Totalt uppgick MFI:s utlåning till icke-finansiella företag till 2 357 miljarder kronor i mars.

Flerbostadshus är den vanligaste säkerheten för utlåning till icke-finansiella företag och uppgick i mars till 773 miljarder. Företagens blacolån uppgick till 367 miljarder och lån till bostadsrättsföreningar, som räknas till icke-finansiella företag, uppgick till 485 miljarder.

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

När tillväxten i världen åter dämpades några år efter finanskrisen drabbades Brasilien hårt. Den ekonomiska utvecklingen bromsade in under 2014 och BNP krympte varje kvartal under de två efterföljande åren. I början av 2017 vände utvecklingen men tillväxten har varit svag. De senaste två åren har BNP växt med i genomsnitt 0,4 procent i säsongrensad kvartalstakt. Industriproduktionen uppvisar en liknande utveckling och produktionen minskade under flera år innan den åter började stiga i slutet av 2016. Uppgången har dock stannat av och produktionen ligger fortfarande på en klart lägre nivå än i början av 2010-talet. Den ledande indikatorn har ökat de senaste fem månaderna och noteringen i februari låg klart över den långsiktiga trenden.

Den chilenska ekonomin har växt i en stabilare takt de senaste åren. Visserligen dämpades tillväxten något under 2016 men BNP har sedan dess ökat i en snabbare takt. I säsongrensade tal ökade BNP med 1,3 procent fjärde kvartalet 2018 och jämfört med kvartalet innan. Industriproduktionen har inte utvecklats i samma goda takt. Med undantag för en större ned- och uppgång med start i början av 2016 har produktionen i stort sett legat på samma nivå sedan mitten av 2013. Sedan november i fjol pekar trenden på nytt nedåt och fram till februari i år har produktionen minskat med drygt 4 procent. Den ledande indikatorn har också utvecklats svagt och minskat samtliga månader sedan mars förra året. Nedgången

i december innebar att indikatorn hamnade under den långsiktiga trenden.

I Mexiko har den ekonomiska tillväxten dämpats de senaste två åren och BNP har i genomsnitt ökat med 0,4 procent per kvartal. Första kvartalet 2018 ökade BNP med 1,0 procent, säsongrensad och jämfört med kvartalet innan. Därefter har utvecklingen mattats av och fjärde kvartalet ökade BNP med 0,2 procent. Även den mexikanska industriproduktionen har utvecklats svagt och legat på en i stort sett oförändrad nivå sedan hösten 2015. Den ledande indikatorn föll under den långsiktiga trenden i februari 2017 men började åter stiga i mitten av 2018. Uppgången i februari i år innebar att indikatorn klev över 100-strecket.

Den kanadensiska ekonomin visar upp ett liknande mönster. Efter en relativt god tillväxt under 2017 dämpades ökningstakten något under fjolåret. Andra kvartalet 2018 växte BNP med 0,6 procent, säsongrensad och jämfört med kvartalet innan, vilket var den snabbaste kvartalstillväxten under året. Därefter mattades tillväxten gradvis av och fjärde kvartalet steg BNP med måttliga 0,1 procent. Den kanadensiska industriproduktionen ökade i en jämn takt från mitten av 2016 och fram till september 2018. Sedan dess har utvecklingen vänt nedåt och produktionen fortsatte att minska i början av 2019. I juli i fjol föll den ledande indikatorn under den långsiktiga trenden. Nedgången i februari innebar att indikatorn minskat samtliga månader det senaste året.

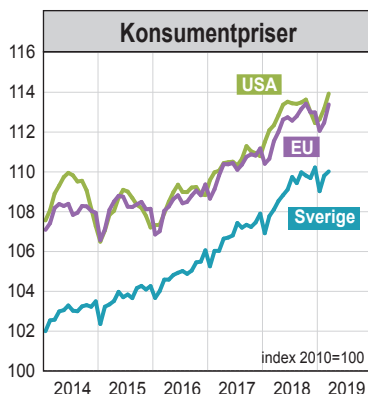
INTERNATIONELL UTBLICK

Inflation

Inflationen i EU 28 låg under stora delar av 2018 nära eller över Europeiska centralbankens (ECB) mål om att inflationen ska ligga på strax under 2,0 procent. I maj låg inflationen (enligt Harmoniserat konsumentprisindex, HIKP) på 2,0 procent men fortsatte sedan uppåt och ökade fram till oktober då inflationstakten uppgick till 2,3 procent. Inflationen föll sedan tillbaka men har de senaste månaderna åter börjat stiga. I mars låg inflationstakten på 1,7 procent, en ökning med 0,1 procentenheter sedan februari. Även i Spanien steg inflationen i mars medan prisnivån i andra länder inte följde samma väg. I Tyskland sjönk inflationen med 0,3 procentenheter till 1,4 procent medan prisökningstakten i Italien låg kvar på oförändrade 1,1 procent. I Storbritannien sjönk inflationen under Bank of Englands inflationsmål på 2,0 procent vid årsskiftet och låg kvar på oförändrade 1,9 procent i februari.

Bland de nordiska länderna har inflationstakten varit högst i Norge den senaste tiden och låg i mars på 3,2 procent. I Sverige har inflationen (enligt HIKP) sjunkit de senaste fyra månaderna och uppgick i mars till 1,8 procent.

I USA steg inflationen till 1,4 procent i mars. Japan brottas fortsatt med svagt stigande priser och inflationen låg i mars på 0,5 procent.

Konsumentprisutveckling

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Inflations- takt
EU	mar	113,4	0,8	1,7
Danmark	mar	108,8	0,2	1,3
Finland	mar	113,6	0,1	1,2
Italien	mar	111,8	2,2	1,1
Spanien	mar	110,5	1,4	1,3
Storbritannien	feb	119,4	0,4	1,9
Sverige	mar	110,0	0,2	1,8
Tyskland	mar	112,7	0,5	1,4
Norge	mar	119,7	0,1	3,2
USA	mar	113,9	0,7	1,4
Japan	mar	105,2	0,0	0,5
OECD	feb	117,1	0,3	2,1

Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna
Källa: Eurostat

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer minskade markant i april. Indikatorn för euroområdet sjönk med 1,6 enheter till 104,0 och för EU sjönk indikatorn med 1,5 enheter och landade på 103,7. Inom euroområdet försämrades stämningsläget i nästan alla sektorer. Industrin och finansiella tjänster stod för de största nedgångarna. Konsumentförtroendet, detaljhandeln och byggbranschen minskade också medan tjänstesektorn låg kvar på en oförändrad nivå. Inom EU såg utvecklingen liknande ut. Byggbranschens stämningsläge försämrades mer än i euroområdet samtidigt som tjänstesektorn ökade marginellt. Bland de större ekonomierna hade de flesta en nedgång i april. Storbritannien, Tyskland, Frankrike och Italien visade alla upp ett sämre stämningsläge medan Nederländernas indikator ökade.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,8	0,8	0,2	1,2	0,0	0,8	0,3	0,3
Förändr. 4 kv.	%	2,6	2,3	1,4	2,4	0,6	3,2	1,5	1,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-1,3	-1,0	0,7	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0
Förändr. 12 mån.	%	2,7	0,9	0,2	1,6	-1,8	3,6	0,4	0,7
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,2	0,1	0,4	0,2	0,5	0,7	0,8	0,3
Förändr. 12 mån.	%	1,3	1,2	1,9	1,8	1,4	1,4	1,7	2,1
Arbetslöshet ⁵⁾	%	5,0	6,7	3,8	6,2	3,1	3,8	6,5	5,2
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,1	0,0	-0,1	0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,0	-1,3	-0,4	0,3	-0,4	-0,2	-0,6	-0,2
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,32	-0,31	0,84	-0,04	-0,31	2,61	-0,31	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,00	0,00	-0,04	0,03	0,00	-0,07	0,00	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,02	0,02	0,22	0,38	0,02	0,44	0,02	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,16	0,35	1,14	0,29	0,01	2,57	0,84	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,11	-0,03	-0,06	-0,07	-0,05	-0,10	-0,11	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,48	-0,37	-0,31	-0,48	-0,52	-0,27	-0,23	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) USA första kvartalet 2019, övriga fjärde kvartalet 2018 3) OED januari, övriga februari 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. Storbritannien och OECD februari, övriga mars 5) Storbritannien december, USA mars, övriga februari 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Mars 7) Mars

Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

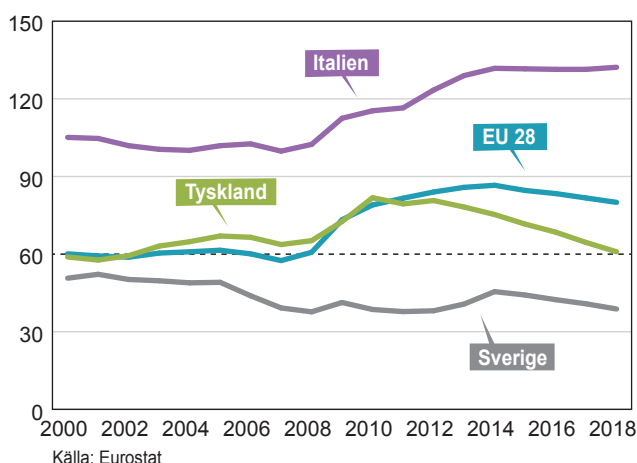
Europas stora ekonomier uppfyller inte skuldkravet

Den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld, som också brukar kallas Maastrichtskulden, är ett skuldmått som används inom EU för att mäta och jämföra medlemsländernas skulder. Skuldmåttet ingår i de så kallade konvergenskriterierna som EU:s medlemsländer har förbundit sig att uppfylla. Enligt konvergenskriterierna får skulden inte överstiga 60 procent av landets BNP.

Bruttoskulden i EU 28 och eurozonen uppgick till 80,0 respektive 85,1 procent av BNP vid utgången av 2018. Den högsta skuldkvoten uppnåddes 2014 och efter det har den successivt sjunkit varje år, men trots nedgången överskrider alltså den tillåtna gränsen på 60 procent av BNP med råge. Av EU:s fem största ekonomier; Tyskland, Storbritannien, Frankrike, Italien och Spanien är det inget av länderna som uppfyller skuldkriteriet.

Tyskland är dock väldigt nära med en skuldkvot på 60,9 procent. Bland de stora ekonomierna är skuldsituationen klart värst i Italien, där bruttoskulden uppgick till drygt 130 procent av BNP 2018. Förutom att Italiens skuldkvot är högre än i övriga större ekonomier särskiljer den sig genom att den legat på en hög nivå, runt eller över 100 procent av BNP, under hela perioden sedan 1995. I samtliga av de fem stora ekonomierna steg skuldkvoten i spåren av finanskrisen. I Tyskland sjönk dock kvoten snabbt tillbaka till nivån före krisen, medan den i övriga fyra länder fortsatte att stiga några år till. I Frankrike och Spanien låg skuldkvoten nära 100 procent av BNP 2018 och de var därmed bland de mest skuldyngda länderna i Europa. Den absolut högsta skuldkvoten har dock Grekland vars skuld i förhållande till BNP var drygt 180 procent 2018. Därefter följde Italien och Portugal. Totalt var det 14 EU-länder som inte klarade 60 procentskriteriet.

Offentliga sektorns bruttoskuld
Procent av BNP

Sveriges och Danmarks skuldkvot under 40 procent

I slutet av 1990-talet låg Sveriges skuldkvot något över 60 procents-gränsen, men den har minskat undan för undan och uppfyllt kravet under hela 2000-talet. Sveriges skuldkvot visade, i kontrast till Europas stora ekonomier,

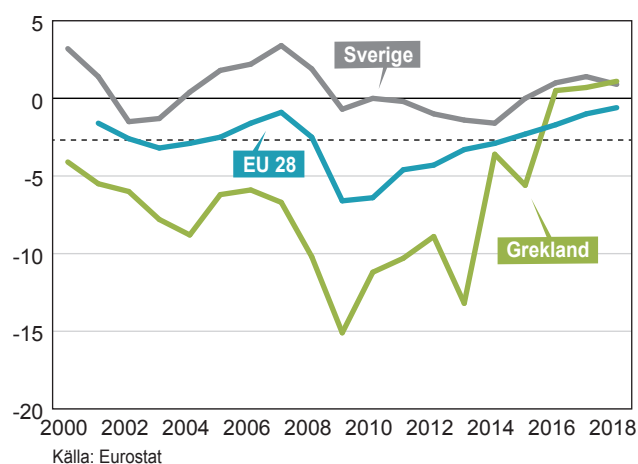
inte någon direkt ökning efter finanskrisen. De senaste fyra åren har skuldkvoten minskat och 2018 uppmättes den till 38,8 procent av BNP.

Skuldnivåerna skiljer sig åt relativt mycket runt om i Europa. Lägst är skulden i Estland, där den 2018 uppgick till 8,4 procent. Sett till våra nordiska grannländer så uppfyllde Finland skuldkravet 2018 för första gången på fem år, med en skuldkvot på 58,9 procent av BNP. Även Danmarks bruttoskuld sjönk 2018 och uppgick då till 34,1 procent, vilket är den femte lägsta skulden inom EU.

Budgetöverskott i Sverige för tredje året i följd

Enligt konvergenskriterierna får inte heller den offentliga sektorn ha ett budgetunderskott som överstiger 3 procent av BNP under ett år. Detta mäts genom den offentliga sektorns finansiella sparande i finansräkenskaperna. Sverige har uppfyllt budgetkravet under hela 2000-talet. 2018 uppgick det offentliga sparandet till 0,9 procent av BNP, vilket är tredje året i följd som den offentliga sektorn i Sverige har haft ett budgetöverskott.

Offentliga sektorns finansiella sparande
Procent av BNP

Ökat offentligt sparande i EU-området 2018

I EU 28-området uppgick den offentliga sektorns finansiella sparande till minus 0,6 procent 2018 och i euroområdet till minus 0,5 procent. Det offentliga sparandet har varit negativt under lång tid för EU som helhet men underskotten har minskat år för år under 2010-talet.

Grekland är ett exempel på ett land som förbättrat sitt sparande betydligt under 2010-talet, från ett underskott på drygt 15 procent 2009 till ett positivt sparande de senaste tre åren. Irland, Portugal och Storbritannien är andra exempel på länder vars offentliga sparande har förbättrats rejält sedan början av decenniet. 2018 var det 13 EU-länder som hade ett positivt sparande, utöver nämnda Sverige och Grekland redovisade bland annat Tyskland och Danmark ett budgetöverskott. Endast Rumänien och Cypern hade budgetunderskott som var lika med eller större än 3 procent av BNP.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2015=100	4 kv	108,4 ¹⁾	1,2 ¹⁾	2,4
Fast bruttoinvestering	volym	2015=100	4 kv	112,7 ¹⁾	-1,6 ¹⁾	-0,8
Hushållens konsumtion	volym	2015=100	4 kv	106,7 ¹⁾	0,7 ¹⁾	0,4
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		4 kv	13,9		-14
			1-4 kv	53,0		-16
Näringslivet						
Näringslivets produktion	volym	2015=100	feb	106,3	0 ¹⁾	1
			jan-feb	105,7		1
Industriproduktion	volym	2015=100	feb	109,3	0 ¹⁾	3
			jan-feb	107,7		3
Industrins orderingång	volym	2015=100	feb	98,4	-2 ¹⁾	-3
			jan-feb	100,1		-2
Industrins kapacitetsutnyttjande	%		4 kv	90,4 ¹⁾	-0,6 ¹⁾²⁾	-0,5 ²⁾
Industrins investeringar	mdr kr		4 kv	41,2		-19
Tjänsteproduktion	volym	2015=100	feb	103,5	0	1
			jan-feb	103,9		1
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		mar	132,9	0 ¹⁾	9
			jan-mar	382,1		10
Varuimport	mdr kr		mar	125,9	0 ¹⁾	4
			jan-mar	365,5		4
Handelsnetto	mdr kr		mar	7,0		
			jan-mar	16,6		
Bytesbalans	mdr kr		4 kv	39,6		
			1-4 kv	93,8		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2015=100	mar	108,5 ¹⁾	0,5 ¹⁾	1,9
			jan-mar			2,2
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	feb	119,7 ¹⁾	0,2 ¹⁾	1,8
			jan-feb			1,7
Personbilsregistreringar, nya	st		mar	31 079		-18
			jan-mar	75 985		-15
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	apr	95,8 ⁴⁾	94,0 ⁴⁾	100,6 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	mar	331,8	0,2	1,9
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	mar	217,0	0,2	1,8
Producentprisindex		2015=100	mar	115,3	1,2	6,3
Exportprisindex		2015=100	mar	116,7	2,3	8,4
Importprisindex		2015=100	mar	115,0	2,3	7,2
Prisindex för inhemsk tillgång		2015=100	mar	114,6	1,3	5,8
Hemmamarknadsprisindex		2015=100	mar	114,0	0,3	4,4
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		mar	5 098		1,2
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		mar	391		11,1
därav heltidsstuderande	1 000-tal		mar	172		19,7
Arbetade timmar	10 000-tal		mar	17 060		2,4
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		mar	123		-9,0
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	feb	130,8		2,1
Timlön, industriarbetare	kr		feb	185,7		2,0
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		mar	4 050		5,0
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		mar	2 357		6,0
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		apr	0,23	-0,06 ²⁾	-0,48 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		apr	-0,40	0,00 ²⁾	0,30 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		mar	-79,5		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		30 apr	145,2	2,1	2,8

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 010-479 40 00
Ansvarig utgivare: Elisabeth Hopkins
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2019-A06T11904_pdf (pdf)